

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

“Bagheta magică”,
recomandată călătorilor

4

Ce implică noua direcție
a politicii monetare a BNM?

6

A început licitația a cincea de vânzare a acțiunilor statului

În prima zi de licitații au fost vândute trei pachete de acțiuni ale statului în valoare de 10,1 mil. lei

Prima zi de licitații pentru vânzarea bunurilor proprietate publică, care au început marți la Bursa de Valori a Moldovei, s-a încheiat cu vânzarea a trei pachete de acțiuni ale statului în valoare de 10,1 mil. lei.

După cum relatează INFOTAG, acțiunile întreprinderii de producere și reparare a mașinilor rutiere "Marșrut" din Strășeni au fost vândute la prețul inițial de 16 lei per acțiune. Pentru cele 98,1% acțiuni statul a obținut aproape 6 mil. lei.

Tot la prețul inițial au fost vândute 77,8% din acțiunile întreprinderii de ameliorare a solului "Fregata" din Hâncești, pentru care statul a obținut 360,2 mii lei.

Pentru acțiunile Institutului de proiectări "Gazproiect" s-a pornit o adeverătă luptă. Ca rezultat, prețul acțiunilor a crescut de la 65 la 120 lei. Pachetul cu 80,5% acțiuni ale statului a fost vândut cu peste 3,7 mil. lei.

Licitările se vor desfășura până viineri. La vânzare au fost scoase pachetele a încă 28 societăți pe acțiuni din diferite ramuri ale economiei, dintre care în jumătate, pachetul de stat depășește 50% din capitalul social.

Prețul inițial total al celor 31 de locuri este de peste 453,2 mil. lei. Majoritatea obiectelor au mai fost scoase la vânzare, de aceea prețurile sunt micșorate.

INFOTAG precizează: Pentru anul 2011, Guvernul a planificat să obțină venituri din privatizări în sumă de circa 60 mil. lei. În 2010 veniturile din acest sector erau preconizate la nivelul de 430 mil. lei, însă în realitate acestea au constituit mai puțin de 100 mil. lei.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 28 noiembrie – 2 decembrie 2011 a constituit 6,1 mil. lei, cu 1,9 mil. lei mai mult decât volumul săptămânii precedente. În total au fost efectuate 38 tranzacții cu acțiunile ale 20 de emitenti.

În Secția de Bază au fost efectuate 18 tranzacții în volum total de 4,8 mil. lei. Continuă să se tranzacționeze acțiunile companiei din listing „Moldova-Agroindbank”, prețul cărora s-a majorat de la 1270 până la 1300 lei. Nesemnificativ a crescut prețul acțiunilor întreprinderii „Apromas” de la 5,30 până la 5,49 lei și prețul acțiunilor fabricii de zahăr din Brăciu „Nord-Zahăr” de la 0,80 până la 0,94 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe s-au înregistrat tranzacții de vânzare a pachetelor unice de acțiuni (licitații cu strigare) în volum de 1,3 mil. lei. Prețul acțiunilor societății „Otelcon” a crescut cu 5 lei și a constituit 35 lei per acțiune. Ca pachete unice s-au vândut 16,00% din acțiunile ordinare nominative ale companiei „Rada” (Bălți) cu 6,90 lei și 17,36% din acțiunile companiei „Uzina de utilaj electrotermic” (Ceadîr-Lunga) cu 5,05 lei.

Bursa de Valori a Moldovei

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru instituții ce oferă servicii de tipografie. Tipografiile pot depune cereri până la 23 decembrie curent.

Informații suplimentare la numărul de telefon: 22 77 58.

Planul de acțiuni privind privatizarea „Moldtelecom” și a Băncii de Economii va fi prezentat Guvernului în februarie

Hotărârea privind privatizarea operatorului național de comunicații SA „Moldtelecom” și a Băncii de Economii va fi luată după ce instituțiile vor fi evaluate de experți internaționali, a comunicat pentru jurnaliști directorul Agenției Proprietăți Publice (APP), Tudor Copaci.

După cum relatează INFOTAG, el a spus că „experții de la Corporația Financiară Internațională (IFC) vor evalua activitatea „Moldtelecom” și în februarie vor prezenta Guvernului propunerile privind acțiunile ulterioare: când și cum va fi privatizat operatorul, alte metode de atragere a investitorilor”.

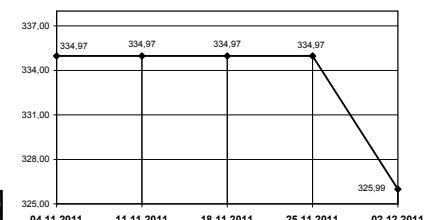
Potrivit directorului APP, procesul de privatizare este unul de durată și tranzacția va fi încheiată nu mai devreme de anii 2013-2014.

„Același lucru se referă și la Banca de Economii. În ianuarie-februarie vom lărgi legătura cu consultantul nostru finanțări, care va elabora un plan de acțiuni. Acest proces va dura de la șase la nouă luni. Tranzacția va fi încheiată, de asemenea, nu mai devreme de 2013-2014”, a spus el.

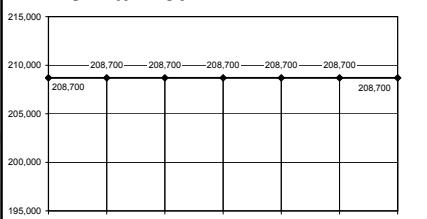
Copaci a menționat că „în urma tranzacțiilor cu „Moldtelecom” și Banca de Economii, bugetul statului se va completa cu zeci de miliarde de lei”.

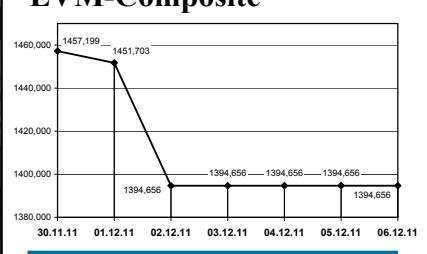
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
7.12.2011

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	15.7870
Dolar S.U.A.	1	11.7809
Rubla rusească	1	0.3785
Hrvina ucraineană	1	1.4695
Leu românesc	1	3.6261

În atenția societăților pe acțiuni!

În cadrul acțiunii „Abonare 2012”, ziarul Capital Market acordă reduceri de 10% pentru publicarea dării de seamă anuale, societăților pe acțiuni care se vor abona la ziar.

Redacția ziarului
Capital Market

Ziarul Capital Market anunță concurs pentru realizarea paginii web (WEB-SITE: www.capital.market.md). Propunerile și întrebările le puteți expedia la adresa: gt@capital.market.md.

Informații suplimentare
pot fi obținute la telefonul 022 229 445.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței din **1 decembrie 2011**, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a examinat rezultatele controlului planificat privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare „IMPERBROKER” S.R.L., aprobată hotărârea conform căreia se constată nevalabilă licența seria CNPF nr. 000644 din 29.05.2008 eliberată Brokerului de Asigurare – Reasigurare „IMPERBROKER” S.R.L. pentru a desfășura activitatea de intermediere în asigurări, luându-se act de tragerea la răspundere contraventională a administratorului Brokerului Asigurare – Reasigurare „IMPERBROKER” S.R.L. și de recalcularea veniturilor diminuate, de achitarea datoriilor, plășilor regulatorii și penalității conform ordinelor de plată.

În urma examinării cererii prezentate, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a hotărât să acorde Societății pe acțiuni „BROKER-CAPITAL” licență pentru dreptul de desfășurare a activității de dealer pe piața valorilor mobiliare ca activitate de bază cu activități conexe de brokeraj, de underwriting și de consulting investițional pe un termen de 5 ani.

În scopul verificării respectării prevederilor legislației privind piața valorilor mobiliare, Consiliul de administrație al CNPF a decis să fie efectuat controlul complex al activității profesioniste pe piața valorilor mobiliare a Bancii Comerciale „Energbank” S.A. pentru perioada de activitate 01.01.2008 – 30.11.2011.

Examinând cererile și materialele prezentate, Consiliul de administrație al CNPF a autorizat reorganizarea: Societății pe acțiuni „PROMTEHGAZ” prin fuziune (absorbție) a Societății pe acțiuni „INCORGAZ”; Societății pe acțiuni „INCORGAZ” prin fuziune (absorbție) la Societatea pe acțiuni „PROMTEHGAZ”.

Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a înregistrat în Registrul de stat al valorilor mobiliare, valorile mobiliare conform dărilor de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale:

– S.A. „PROMTEHGAZ” în sumă de 284 306 lei din contul capitalului propriu în număr de 284 306 acțiuni ordinare nominative cu VN-1 leu. S.A. „PROMTEHGAZ” are înregistrat un capital social în mărime de 31 414 lei, divizat în 31 414 acțiuni ordinare nominative cu VN – 1 leu. După majorare, capitalul social va constitui – 315 720 lei, divizat în 315 720 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN – 1 leu.

– „COPILĂRIE” S.A. în sumă de 854 700 lei din contul mijloacelor bănești în număr de 170 940 acțiuni ordinare nominative cu VN-5 lei. Societatea are înregistrat un capital social în mărime 115 300 lei, divizat în 23 060 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN – 5 lei. După majorare, capitalul social va constitui – 970 000 lei, divizat în 194 000 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN – 5 lei;

– S.A. „MILEȘTI-VIN” în sumă de 755 880 lei din convertirea datoriilor creditoriale în număr de 75 588

acțiuni ordinare nominative cu VN-10 lei. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 3 049 100 lei, divizat în 304 910 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu valoarea nominală – 10 lei. După înregistrare capitalul social va constitui 3 804 980 lei, divizat în 380 498 acțiuni ordinare nominative cu VN-10 lei.

Totodată, Consiliul de administrație al CNPF, cu titlu de înscrisie protocolară, a decis să avizeze înregistrarea de stat a modificărilor operate în datele Societății de Asigurări „MOLDCARGO” S.R.L.

În cadrul ședinței din **5 decembrie** a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a fost aprobată hotărârea privind înregistrarea prospectului ofertei publice de preluare obligatorie pe piață secundară a valorilor mobiliare, inițiată de insidur S.C. „Climăuțanul-Agro” S.R.L., obiectul căreia îl constituie procurarea a 30 224 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „Întreprinderea de reparație și deservirea tehnicii” la prețul de 5.00 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării.

Consiliul de administrație al CNPF a acceptat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare valorile mobiliare ale Societății pe acțiuni „APĂ-CANAL CHIȘINĂU” conform dării de seamă privind emisia suplimentară de acțiuni în sumă de 20.170.100 lei în număr de 201 701 acțiuni ordinare nominative cu VN-100 lei din contul capitalului propriu. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 566 745 100 lei, divizat în 5 667 451 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN – 100 lei. După majorare capitalul social va constitui 586 915 200 lei, divizat în 5 869 152 acțiuni ordinare nominative cu VN – 100 lei.

Urmare a examinării cererii prezentate, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a acceptat reperfectarea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare „ERVAX GRUP” S.R.L. seria CNPF, nr. 000541, eliberată la 20 martie 2008 pentru dreptul de a desfășura activitatea de intermediere în asigurări a brokerului, prin substituirea anexei la licență cu includerea unei noi adrese de desfășurare a activității licențiate: mun. Chișinău, str. Maria Ceboșari 28, oficiu 3.

Ca rezultat al executării cerințelor acelor legislative și normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, cât și a cererii depuse, Consiliul de administrație al CNPF a abrogat Ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 60/3-O din 24.12.2009 „Cu privire la suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale Asociației de Economii și Împrumut „BIR-LĂDENI”.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a decis să fie efectuat controlul complex al activității A.E.I. „MAȘCĂUȚI” pentru perioada 01.01.2009 – 30.09.2011.

ORDONANȚĂ cu privire la efectuarea controlului planificat privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Întreprinderea cu Capital Străin „EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE” S.R.L.

Nr. 52/7-O din 17.11.2011

Monitorul Oficial nr. 206-215/1829 din 02.12.2011

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asigurărilor de către Întreprinderea cu Capital Străin „EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE” S.R.L., în conformitate cu Planul de activitate al Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru anul 2011 și în temeiul prevederilor art. 1 alin. (1), art. 3, art. 4 alin. (1) și alin. (2), art. 8 lit. f), art. 21 alin. (2), art. 22 alin. (1) și alin. (3), art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 55 alin. (1), alin. (3) și alin. (5) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 „Cu privire la asigurări” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 47-49, art. 213), Comisia Națională a Pieței Financiare

DECIDE:

- Să se efectueze controlul planificat privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Întreprinderea cu Capital Străin „EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE” S.R.L. pentru perioada de activitate 25.04.2008 – 31.10.2011.
- Controlul va fi efectuat de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare numiți prin ordinul vicepreședintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare.
- Întreprinderea cu Capital Străin „EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE” S.R.L. va asigura accesul membrilor grupului de control la toate documentele și la alte surse de informație necesare controlului.
- Prezenta ordonanță intră în vigoare la data adoptării.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE

Victor CAPTARI

Nr. 52/7-O

Chișinău, 17 noiembrie 2011

R. Moldova va primi de la UE 63,8 mil. de euro

prim-ministrul Vlad Filat a contrasemnat patru acorduri de finanțare între Republica Moldova și Uniunea Europeană, în marime totală de 63,8 mil. de euro, transmite MOLD-PRES cu referire la Direcția comunicare și relații cu presa a Guvernului.

La ceremonia de contrasemnare a participat și Ambasadorul Dirk Schubel, șef al Delegației Comisiei Europene în Republica Moldova.

Vlad Filat a menționat că evenimentul de astăzi se înscrie perfect în relația de colaborare ascendentă dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, pe care o avem de mai bine de doi ani.

Premierul a precizat că cele patru acorduri de finanțare reprezintă un pachet de asistență asupra căruia Guvernul și Delegația Uniunii Europene la Chișinău, precum și experții Comisiei Europene de la Bruxelles, au lucrat pe parcursul anului.

„Este vorba de fonduri noi în sumă totală de 63,8 milioane de euro, oferite Republicii Moldova în formă nerambursabilă. Această asistență complimentează acordurile pe care le-am semnat anterior și care ne permit să afirmăm că Guvernul Republicii Moldova valorifică tot potențialul de asistență al Uniunii Europene pe calea integrării noastre în marea familie europeană”, a specificat Vlad Filat.

Având în vedere suma impunătoare și importanța mare a acestor acorduri, prim-ministrul s-a referit la fiecare document în parte.

În primul rând, premierul a menționat Acordul de finanțare privind Programul de suport bugetar pentru finanțarea reformei în domeniul energetic în mărime de 42,6 mil. de euro. Programul are drept scop susținerea implementării acțiunilor prevazute în Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2020.

„Acțiunile ce vor fi implementate au ca obiectiv sporirea eficienței, competitivității și siguranței complexului energetic, dar, totodată, și sporirea securității energetice a țării, modernizarea infrastructurii energetice existente, îmbunătățirea eficienței energetice, precum și utilizarea surselor regenerabile de energie și integrarea pe piața energetică europeană”, a spus prim-ministrul.

Vlad Filat a menționat că Programul va contribui la aducerea cadrului legislativ și normativ în concordanță cu normele europene, va îmbunătăți cadrul de politici în domeniul și va consolida capacitatele instituționale ale principalilor actori, iar pe de altă parte, prin intermediul Programului, vor fi implementate un șir de proiecte în domeniul cas eficiență energetică și energia renovabilă în obiecte cu menire socială precum școli, grădinițe, spitale etc. De asemenea, va fi efectuat auditul energetic și emise certificate de corespundere pentru circa 500 blocuri pe întreg teritoriul țării, preponderent în Chișinău.

„Grantul va fi debursat pe parcursul a trei ani, începând cu perioada imediat următoare cu condiția îndeplinirii criteriilor de performanță prevăzute în matricea de politici”, a specificat prim-ministrul.

Alt acord important semnat astăzi de către Vlad Filat se referă la suplinirea cu 5 mil. de euro a Programului de suport bugetar în domeniul aprovizionării cu apă potabilă și canalizare.

“Fondurile adiționale, împreună cu cele alocate anterior, vor contribui la apariția a 110 mii de noi conexiuni la apă potabilă în localitățile urbane și rurale și a circa 50 mii noi conexiuni la sistemul de canalizare”, a declarat prim-ministrul.

Potrivit premierului, cel de-al treilea Acord vizează extinderea perioadei de implementare a Programului de suport bugetar în domeniul ocrotirii sănătății cu încă un an, pentru a permite finalizarea unor acțiuni importante precum reconstrucția centrului de stimulare pentru instruire medicală, dar și atragerea investițiilor în modernizarea Spitalului Clinic Republican. Pentru acest scop vor fi alocate circa 4,47 mil. de euro.

“Al patrulea acord contrasemnat, în valoare totală de 16,2 mil. de euro, ține de finanțarea lucrărilor de reabilitare a segmentului de drum “centura de ocolire a or. Ungheni”. Segmentul de drum propus spre reabilitare constituie 7 km și este parte a drumului Chișinău-Ungheni-Sculeni. Lucrările sunt planificate să demareze anul viitor”, a comunicat Vlad Filat.

De asemenea, prim-ministrul a anunțat și despre finalizarea negocierilor pentru un nou pachet de 36 mil. de euro, care va fi semnat până la sfârșitul anului curent. 14 mil. de euro vor fi destinate modernizării instituțiilor administrației publice, inclusiv consolidării capacitaților de implementare a viitorului Acord de asociere și pregătirea sistemului național către viitorul Acord de liber schimb.

“Din acest pachet de asistență vor fi finanțate măsuri de stimulare a încrederei între cele două maluri ale râului Nistru (în valoare de 12 mil. de euro) prin promovarea proiectelor comune în domeniul social și dezvoltare a infrastructurii, protecției mediului și sustinerii societății civile”, a precizat premierul.

Vlad Filat a mai spus că un alt proiect în mărime de 10 mil. de euro, care pentru moment este în proces de definitivare, ține de finanțarea justiției. Acest proiect precede Programul comprehensiv de suport bugetar în domeniul reformei justiției în mărime de circa 52 mil. de euro.

Şeful Delegației UE în Republica Moldova a mulțumit Guvernului Republicii Moldova pentru efortul depus la negocierea acordurilor care au fost contrasemnate ieri de către prim-ministrul, Vlad Filat.

“Asistența acordată de Uniunea Europeană în cadrul implementării acordurilor respective va contribui substanțial la dezvoltarea economică a Republicii Moldova”, a declarat Dirk Schubel.

Totodată, oficialul a adresat felicitări Guvernului Republicii Moldova cu ocazia inițierii negocierilor oficiale privind crearea Zonei de Liber Schimb cu UE și-a urat succes premierului moldovean în continuarea dialogului și implementarea tuturor proiectelor lansate de comun cu UE.

BERD ne dă 11,7 milioane de euro pentru reparații stradale

Vizita de două zile a președintelui Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Thomas Mirow, a inclus mai multe întrevederi cu oficiali moldoveni, dar și semnarea unui acord cu Primăria capitalei privind un împrumut destinat reabilitării infrastructurii drumurilor.

Pachetul de finanțare BERD include un împrumut de 10,3 milioane de euro din sursele proprii ale Băncii și o tranșă de 1,4 milioane de euro oferită de Fondul Special de Energie Verde. În plus, Banca Europeană de Investiții (BEI) examinează posibilitatea acordării unui împrumut paralel în mărime de 10,3 milioane euro pentru proiect. Creditor va fi oferit pentru 10 ani, cu o perioadă de grătie de 2 ani și o dobândă de 5% anual.

„Acestă investiție va contribui la sporirea rolului acordat sectorului privat prin intermediul tenderelor pentru gestionarea parcărilor stradale și pentru realizarea lucrărilor de reabilitare și întreținere a drumurilor”, a declarat Thomas Mirow, președintele BERD.

În cadrul proiectului, în următorii doi ani, vor fi reparate șase artere și străzi principale din Chișinău, construite noi zone pietonale, reabilitate rețelele subterane, trotuarele și va fi instalat un sistem de iluminare publică. Proiectul mai prevede crearea parcărilor stradale, care vor fi utilizate în cadrul unor noi scheme de percepcere a taxei de parcare stradală. Însă, conceptul de parcare

se elaborează din contul unui grant adițional oferit de BERD.

În 2010, BERD a oferit un împrumut de 5 milioane de euro municipiului Chișinău pentru a cofinanța achiziționarea a 102 troleibuze moderne. Proiectul respectiv a fost co-finanțat de BEI și Facilitatea de investiții pentru vecinătatea Uniunii Europene.

Instituția nu exclude extinderea, în viitor, a cooperării și în alte sectoare, cum ar fi cel bancar, electroenergetic și agricol. Iar la începutul anului viitor, o misiune BERD va sosi la Bălți pentru a examina posibilitatea unei intervenții în transportul urban. „Ne interesează cooperarea și cu alte orașe din Moldova, dar aceasta trebuie mai întâi să-și îmbunătățească transparența achizițiilor și cea a sistemului bugetar”, a precizat Paul Henri Forestier, directorul BERD în Caucaz, Moldova și Belarus, fără a spune care va fi natura intervenției în cazul orașului Bălți.

Președintele BERD a declarat în cadrul unei conferințe de presă că instituția pe care o conduce își dorește să aibă un rol de asistență sporită în ceea ce privește apropierea Republicii

Moldova de Uniunea Europeană. „În ultimii doi ani noi am avut un volum de intervenții, care se cifrau la aproape 100 de milioane de euro pe an și vrem să menținem aceeași poziție, pentru anii ce urmează. BERD este o instituție financiară internațională și nu este un organ al UE, dar BERD își dorește să aibă un rol de asistență în ce privește apropierea RM de UE. și noi vom face acest lucru prin continuarea și aprofundarea finanțărilor, care vor merge spre eficiență energetică și spre dezvoltarea și aprofundarea piețelor financiare din RM”, a spus Thomas Mirow.

Oficialul a precizat că BERD este interesată de proiecte bune și nu se conduce de volume mari de finanțare, efectul durabil al structurilor de investiții având prioritate. Dialogul vizează acțiuni concrete și expertiză pe aspecte ce țin de mediul juridic și consultanță cu referire la domeniul finanțier și mediul de afaceri din Republica Moldova.

În vizionarea lui Mirow, anume dialogul de politici poate să influențeze într-o măsură considerabilă creșterea volumului de investiții.

Întrebări de jurnaliști, dacă BERD, ca acționar al unor bănci comerciale moldovenești, este sigur de nivelul de securitate și stabilitate al sistemului nostru bancar, Thomas Mirow a spus că acesta este cu mult mai bun decât în unele țări europene, deoarece are un model de finanțare care rezultă într-un volum destul de ridicat de capital și lichiditate a băncilor. „Pe de altă parte, aceasta înseamnă că economia și sectorul finanțier sunt mai puțin integrate în piețele europene. Astfel că, oportunitățile și potențialul de creștere nu se pot dezlăgnui ca într-o piață integrată”, a opinat oficialul.

Recent, BERD și-a oferit susținerea pentru dezvoltarea sistemului bancar sub aspect finanțier și tehnic. Asistența vizează acordarea liniilor de credit de importanță investițională și în condiții avantajoase băncilor, în scopul dezvoltării acestora la nivel.

Lilia PLATON

Pentru construcția parcării multietajate lângă Aeroportul Chișinău vor fi investite cca 5 mil. de euro

Recent a avut loc lansarea oficială a concursului de selectare a partenerului privat în cadrul Proiectului de construcție a unei parcare multietajate lângă Aeroportul Internațional Chișinău, conform cerințelor Uniunii Europene, cu o capacitate minimă de 700 locuri și o suprafață de cel puțin 7500 m. p. Etapa de precalificare va dura până pe data de 23 ianuarie 2012.

Proiectul a fost inițiat în anul 2010 de către Agenția Proprietății Publice (APP) și face parte din planul de modernizare a infrastructurii Aeroportului, fapt ce va permite sporirea ulterioară a fluxului de pasageri al acestuia, informează MOLDPRES.

Tudor Copaci, director general al APP, a remarcat într-o conferință de presă, că pentru construcția parcarei multietajate se preconizează a fi investite circa 4-5 mil. de euro, timp de un an. Modelul de finanțare a proiectului va fi derulat conform principiilor DBOT (Proiectare-Constructie-Operare-Transfer) astfel, concessionarul, va proiecta obiectul concesiunii, va construi și va asigura fază operațională a parcarei, asigurându-i recuperarea investiției.

Totodată, concesionarul va avea posibilitatea dezvoltării infrastructurii parcarei (hotel, fast-food și alte servicii comerciale), care îi va asigura o rată internă de rentabilitate mai înaltă. Potrivit condițiilor de exploatare a parcarei Aeroportului din Chișinău, aceasta va fi dată în concesiune pe o durată ce nu va depăși 20 de ani, în decursul căreia concedentul va primi o redevanță nu mai mică de 2%, ce poate fi investită în dezvoltarea și modernizarea Aeroportului, a mai subliniat Tudor Copaci.

Sursa citată a precizat că în ultimii doi ani, în Republica Moldova au fost inițiate 73 proiecte de Parteneriat Public-Privat, dintre care 12 sunt în fază de dezvoltare, în baza condițiilor contractuale, 2 – controlate de PPP în fază de negocieri, 15 – în pregătirea procedurii de selecție a partenerului privat, 12 proiecte se află la etapa de avizare, iar alte 32 proiecte sunt propuse spre inițiere.

Pentru anul 2012 au fost propuse spre inițiere 30 proiecte de Parteneriat Public-Privat, inclusiv: 14 proiecte de construcții sociale, 2 proiecte în sport, 4 – în medicină, 3 proiecte – în facilități publice, 3 – în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, 1 proiect – în domeniul culturii și 3 proiecte – în transport, notează MOLDPRES.

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

În atenția acționarilor SA «Floarea Soarelui»

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Floarea Soarelui". Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 23 decembrie 2011 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participantilor: de la ora 10-00 pînă la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la aprobarea unor tranzacții de proporții.
- Cu privire la autentificarea semnăturilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 06.12.2011.

Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 13.12.2011 de la orele 10 pînă la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționari vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procure întocmită conform prevederile legii.

Relații la tel.: (231) 5-26-49.

Directorul General

În atenția acționarilor SA „Moldagrotehnica”

Comunicat informativ al SA „Moldagrotehnica” privind rezultatele Adunării generale extraordinare a acționarilor din 30 noiembrie 2011

La Adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Moldagrotehnica” IDNO 1003602000516 cu prezența acționarilor din 30.11.2011, care a avut loc pe adresa mun. Bălți, str. Industrială, 4 au participat 97,35% din numărul total de acțiuni ordinare cu drept de vot și

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI PRIVIND:

- Majorarea capitalului social prin efectuarea emisiei suplimentare închise de acțiuni în număr de 8 500 000 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 1 leu fiecare, în sumă totală 8 500 000 lei. Pentru – 100% din voturile prezentate;
- Aprobarea în calitate de forme a aporturilor în capitalul social mijloace bănești. Termen de subscrisie pentru acționari 07.12.2011-21.12.2011. A stabilit că emisia se va considera ca efectuată dacă cota subscrerii la acțiuni va constitui 60%. Prețul de plasare a unei acțiuni – 1 leu. Pentru – 100% din voturile prezentate;
- Atribuirea în competență Consiliului societății a chestiunii privind aprobarea dării de seamă asupra totalurilor emisiei suplimentare și a listei subscritorilor. Pentru – 100% din voturile prezentate;
- Atribuirea în competență Consiliului societății a chestiunii privind modificarea și completarea p. 6.1 al Statutului societății. Pentru – 100% din voturile prezentate;
- Împunerincirea dlui Petru Frunza și dnei Elisaveta Turcanu cu dreptul de-a semna și prezenta la CNPF actele privind înregistrarea emisiei suplimentare și la CîS actele privind modificările la Statutul societății. Pentru – 100% din voturile prezentate;
- Aprobarea încheierii de către SA „Moldagrotehnica” a tranzacțiilor de portofel privind:
 - obținerea creditelor bancare în valoare totală de pînă la 12 000 000 lei, pe termen de pînă la 8 ani.
 - transmiterea cu drept de gaj la banca a imobilelor ce aparțin SA „Moldagrotehnica” cu nr. cadastrale 0300113010, 0300113010.01-12, în scopul asigurării rambursării creditelor bancare ce urmează a fi acordate SA „Moldagrotehnica” în valoare totală de pînă la 12 000 000 lei, pe termen de pînă la 8 ani. Împunerincirea dlui Petru Frunza, Director General al SA „Moldagrotehnica” cu dreptul de a încheia și semna cu banca contractele de credit și de gaj.

Informații la adresa Bălți, str. Industrială, 4, tel. 231 88700.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Elena PUJ,

Elena VASILACHE, Inga CAZACIOC,

Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și dărările de seamă: capital@market.md

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colt cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

cif 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA., fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziua de 10 decembrie 2011 au fost utilizate stîrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu simbolul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în Capital Market reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactorului. Replicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

"Bagheta magică", recomandată călătorilor

Vine iarna cu sărbători pentru toți, dar și cu plecări la odihnă pentru unii dintre noi. Cuprinși de febra pregătirii bagajelor și anticipând bucuriile vacanței, nu trebuie totuși să uităm de propria siguranță în perioada călătoriilor. Despre "bagheta magică", recomandată tuturor călătorilor, dar mai ales, celor care merg în vacanța de iarnă, discutăm în continuare cu profesioniști în domeniu.

SIGURANȚĂ OBLIGATORIE

„Asigurarea medicală peste hotările ţării poate fi comparată cu o baghetă fermecată, pe care, dacă o ai în buzunar, îți soluționează problema de sănătate apărută chiar în condițiile în care nu cunoști limba ţării unde te află, nu știi la ce instituție trebuie să te adresezi, dacă ești imobilizat sau ai o traumă foarte serioasă”, susține Valentin Izman, șeful secției Regulatizare daune din cadrul companiei de asigurări Moldasig.

Mentionăm că în R. Moldova asigurarea turistului este obligatorie și se realizează prin intermediul firmele de turism, care au încheiate contracte de colaborare cu companiile de asigurare, care posedă licență respectivă în desfășurarea acestei activități.

Elena Bocsan, director adjunct al agenției de turism Canonic Tour susține că la ora actuală, agenții de turism propun tuturor turiștilor pachete de asigurare medicală minime la plecarea în străinătate.

Potrivit Biroului Național de Statistică, prin intermediul agenților de turism și turooperatorilor în ianuarie-septembrie 2011, au plecat în străinătate 119 287 turiști și excursioniști, cu 17% mai mult comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2010. Majoritatea cetățenilor moldoveni au plecat în străinătate în scopuri de odihnă, recreere și agrement (97,8%).

Peste 40 la sută din numărul total al moldovenilor plecați în străinătate au preferat să călătorească în Turcia, 34,5% – în Bulgaria, aproape 9 la sută – în Ucraina, 6,5% în România, 3,2% în Grecia și 1,7 la sută în Egipt.

Valentin Izman afirmă că compania Moldasig lucrează cu 2/3 din companiile turistice de pe piață din R. Moldova. Astfel, în anul 2010, Moldasig a vândut 30 mii polițe medicale în sumă de 9,3 milioane lei, ceea ce a constituit aproximativ 45% din totalul pieței pe acest segment.

TURISMUL DE IARNĂ, MAI PERICULOS

“Cei mai mulți moldoveni merg la munte în Bulgaria, România, Austria, Turcia, Ucraina. Dacă în România, Bulgaria, Austria și Turcia turiștii merg în baza foilor procurate de la agențile de turism, ceea ce automat înseamnă și procurarea poliței de asigurare, atunci în Ucraina concetățenii noștri pleacă de sine stătător, fără

a fi obligați să procure polițe de asigurare medicală. Astfel că numărul celor care pleacă la munte în Ucraina și se asigură, este mai mic comparativ cu cel pentru alte țări. Cu toate acestea, sunt persoane care vin și cer să fie asigurate medical pe perioada plecării lor la odihnă în Ucraina. Deși, aceștia sunt puțini, de aceea îi îndemnăm să nu lasă la voia întâmăplării siguranță sănătății lor, mai ales că prețurile pentru polițele medicale în Ucraina sunt mai mici decât pentru Europa”, susține Valentin Izman.

“Turismul de iarnă poartă un grad de pericol mai mare comparativ cu cel estival. Astă deoarece, iarna, majoritatea turiștilor pleacă la munte. Acest lucru este demonstrat și de costurile soluționării cazurilor survenite. Dacă soluționarea unui caz asigurat în timpul verii costă în medie circa 100 euro, atunci iarna această sumă este în medie de 350 euro. Una dintre cauze este necesitatea transportării persoanelor cu care, de cele mai multe ori, se întâmplă incidente neplăcute pe pârtia de schi”, a declarat Izman.

De aceeași părere este și Elena Bocsan, care spune că turismul de iarnă este mai periculos, deoarece majoritatea concetățenilor noștri pleacă la munte unde practică schiatul – un sport cu un grad sporit de pericol.

“Turismul de iarnă este mai mult caracteristic persoanelor cu o situație financiară mai bună. În general, moldovenii își permit doar o vacanță pe parcursul anului – cea din sezonul estival. Mai ales că prețurile cresc, formalitățile de plecare sunt tot mai complicate. Astfel, anul acesta o foaie turistică în România și Bulgaria costă aproximativ 600 euro pentru o persoană. Sigur, prețul depinde de mai mulți factori: hotel, zonă, serviciile incluse etc.”, informează Bocsan.

Potrivit ei, cei care intenționează să plece în vacanță de iarnă la odihnă peste hotare, deja au comandat foile turistice.

ASIGURAREA MINIMĂ NU ACOPERĂ RISCRURILE MAXIME

“De cele mai multe ori, noi prezentăm turiștilor pachetul minim pentru semnare, fără a le mai explica că pot beneficia și de alte pachete de asigurare, mai scumpe. Pentru asta ar trebui să pierdem foarte mult timp și, de asemenea, am pierde jumătate dintre

clientii care ni se adresează pentru procurearea unei foi turistice. Astfel am lucrat în favoarea companiilor de asigurări și în defavoarea noastră”, susține Bocsan.

Valentin Izman a declarat că în anul curent, prețul polițelor medicale în străinătate a fost micșorat de companie Moldasig cu 25 la sută, decizie impusă de situația de pe piața de asigurări din țară.

“Această situație a fost creată de companiile de asigurări care au o “politică” a prețurilor mici, așa-numitul demping. Astfel că prețul actual al companiei Moldasig de asigurare medicală pentru o zi de afilare peste hotare este de 0,47 euro centi. Dacă e să vorbim real, acest preț ar trebui să fie de aproximativ de 1 euro pe zi”, consideră Izman.

Întrebătorul despre costurile pentru asigurare pe care le achită turiștii, Elena Bocsan a menționat că acestea depind de mai mulți factori, dar de regulă costul și de aproximativ 1,5 euro pentru persoană, pentru un sejur de 5-6 zile.

Izman susține că pentru turismul de iarnă, companiile de turism le recomandă turiștilor polițe de asigurare cu un coeficient de risc ridicat. “Aceasta însemnă dublarea prețului pentru produsul de asigurare, dar și acoperirea tuturor riscurilor. Astfel, dacă o familie din doi mătuși și un copil în perioada de vară este asigurată cu 10 euro, atunci în vacanța de iarnă va trebui să achite 21 euro pentru un sejur de 8 zile”, a comunicat Izman.

“De când lucrăm, niciodată nu am avut vreun client care să solicite un pachet de asigurare mai scump decât cel pe care l-am propus noi. Pe de o parte, pentru că lumea nu este informată, iar pe de altă parte, pentru că toți cred că lucruri neplăcute nu li se vor întâmpla anume lor și nu merită să achite ceva în plus pentru asigurarea medicală”, susține Bocsan.

TOTUȘI, ACCIDENTE AU LOC

“Dintre cele 30 mii de persoane asigurate, anual se întâmplă aproxi-

mativ 1000 de cazuri de accidente, pentru care compania Moldasig achită despăgubiri de 2,8 mil. lei. Merită de menționat că în 9 luni ale anului curent, numărul cazurilor survenite deja a depășit cifra de 1000. Aceasta din cauza cazurilor survenite în Bulgaria în vara aceasta, mai multe comparativ cu alți ani”, a declarat Izman.

Elena Bocsan susține că pe parcursul sezonului estival se întâmplă căte 2-3 cazuri asigurate la 3000 de clienti, pe care îi deservește agenția de turism. “O cifră foarte mică”, crede Bocsan.

“Ne străduim să achităm clientului despăgubirile pentru cazul survenit timp de trei zile, fără a lungi procedura. Nu-i cerem clientului să facă diverse copii ale actelor, trăducerii sau alte formalități, lucrul pe care îl fac multe companii de pe piață autohtonă de asigurări”, afirma Izman.

după clienti, afișează prețuri reduse, dar în același timp nu acoperă toate riscurile.

„Clientii trebuie să fie foarte atenți în alegerea acestui produs, deoarece, până la urmă este vorba despre siguranță și securitatea lor medicală.

În această situație, clientii nu trebuie să fugă după un produs că mai ieftin care să nu acopere nici un risc. Mai bine să achite suma reală, dar să fie asigurat de toate riscurile”, a declarat Izman.

Astfel că la alegerea produsului de asigurare medicală, persoanele trebuie să întrebe care riscuri sunt acoperite de polița de asigurare. De asemenea, trebuie să se intereseze dacă companiile de asigurare locale conlucreză cu companiile de asistență din țara de destinație, aceasta pentru a asigura operativitatea intervenirii în caz de producere a cazurilor asigurate și pentru acordarea unei asistențe calitative.

Potrivit lui, doar în 0,5 la sută din cele 1000 de cazuri survenite compania refuză achitarea despăgubirilor din motive obiective, fiind vorba, de cele mai multe ori, de tendință turiștilor de a fi șmecheri. Aici se au în vedere spitalizările planificate, pe care clientul încearcă să le prezinte companiei de asigurări drept urgențe.

“În contextul celor menționate mai sus, deseori agențile de turism nici nu cunosc problemele de sănătate pe care le-a avut clientul lor, în condițiile în care noi intervenim calitativ și operativ, astfel că clientul este mulțumit și nu are motive de a informa agenția de turism cu titlu de obiectiv referitor la serviciile medicale oferite”, a declarat Izman.

NOTA BENE

Înainte de a încheia contractul cu compania de asigurare, care poate avea loc prin intermediul firmei turistice, turistul trebuie să cunoască condițiile asigurării și care sunt evenimentele asigurării.

Valentin Izman este de părere că populația este slab informată, oamenii deseori acceptă serviciile de asigurare ale unor companii necunoscute pentru ei, fără o istorie de lucru. Asemenea companii, în goana

“Dacă vorbim despre turismul de iarnă, clientii companiilor de turism ar trebui să precizeze dacă asigurarea medicală este cu un coefficient de risc sporit, astă pentru a fi acoperite toate riscurile. Populația are o cultură slabă în domeniul asigurărilor. E nevoie de aproximativ 20 de ani pentru ca oamenii să perceapă produsele de asigurare ca pe o necesitate, și nu ca pe o obligație”, conchide Izman.

CE INCLUDE POLIȚA CARE ÎNSOȚEȘTE TURIȘTI

În cazul asigurării turiștilor, evenimentul asigurării este considerat de regulă decesul, îmbolnăvirile de scurtă durată, traumele etc. adică cazuri parvenite neintenționat și care nu au avut loc din vina turistului. Dacă în momentul producerii accidentului turistul era în stare de ebrietate, suma de plată prevăzută de poliță de asigurare nu se achită. Nu sunt considerate evenimente ale asigurării în asigurarea personală a turiștilor bolile cronice, infectioase, cardio-vasculare, oncologice, de dinți și alte boli.

Dacă turistul va încălca condițiile privind evenimentele asigurării, compania are dreptul să nu achite suma asigurării.

Tatiana SOLONARI

Polița care însoțește turiști în călătoriile de peste hotarele țării, de regulă, include:

- acordarea primului ajutor medical turistului în timpul călătoriei, în caz de accident sau îmbolnăvire;
- transportarea la cel mai apropiat spital, unde este posibilă obținerea unui tratament medical adecvat;
- transportarea turistului în țara de reședință sub un control adecvat;
- asistență medicală la spital și informarea familiei pacientului;
- asigurarea cu medicamentele necesare în cazul în care acestea nu pot fi obținute la staționarul de moment;
- servicii de consultanță din partea medicului specialist (dacă este necesar);
- achitarea serviciilor de transportare a pacientului sau a cadavrului acestuia, în țara de reședință;
- repatrierea rămășitelor turistului.

La încheierea contractului privind polița de asigurare, suma asigurărilor depinde de țara care urmează să fie vizitată, și se calculează în conformitate cu acoperirea cheltuielilor minime.

Costul real al unui credit de consum

Moldovenii rămân a fi influențați, în mare parte, de mesajele publicitare și plantele care promit rate sau dobânzi scăzute, atunci când vor să contracteze un credit de nevoi personale. Totuși, puțini clienți știu că costul total al creditului poate fi ceva mai mare decât pare la prima vedere.

Creditul a devenit ceva ușual pentru unii dintre noi. Și statisticile vin să confirme acest lucru, indicând că moldovenii calcă tot mai des pragul instituțiilor de creditare, fie al băncilor comerciale, fie al organizațiilor de microfinanțare. În ansamblu, oamenii recurg la credite pentru procurarea imobilului, pentru construcție și dezvoltare, urmând procurarea tehnicii de calcul și a celei casnice. Astfel, datele publicate de BNM arată că în luna octombrie, ponderea creditorilor de consum în totalul de credite a constituit 6,76%, iar cea a creditorilor pentru imobil, construcție și dezvoltare – 12,12%.

Şeful Direcției Marketing și PR, ProCredit Bank, Lilia Pântea, ne-a spus că cele mai solicitate credite sunt cele în valută națională, care reprezintă circa 70% din portofoliul de credite acordate. Mai puțin sunt contractate creditele în euro, ele reprezentă aproximativ 10%, iar cele în dolari au o pondere de 20% din totalul de credite acordate persoanelor fizice de ProCredit Bank. „Scopul și termenul creditului influențează asupra valutelor creditului: creditele în lei se oferă pentru perioade mai scurte, pe când cele în valută străină – pe termene mai lungi. Noi îndemnăm clienții să ia creditul în acea valută în care își au veniturile. Mai mult ca atât, atenționăm clienții că produsul procurat trebuie să compenseze prețul, adică valoarea bunurilor procurate trebuie să ofere anumite beneficii clientului”, susține Lilia Pântea.

Pe moment, instituțiile financiare din Moldova propun credite de consum pe un termen de la unu la trei ani, iar pentru creditele ipotecare – circa patru ani. Sunt operate două modalități de achitare a creditului: prin anuitate și în rate lunare egale. Se pare că, majoritatea debitorilor optează anume pentru rambursarea lunară în rate egale, întrucât contractează credite pe perioade mari, iar acest grafic este unul mai comod. La o primă analiză a ofertelor propuse de instituțiile financiare, se poate observa că creditele cu gaj au rate de dobândă mai avantajoase, aproximativ cu 3-5 puncte procentuale mai mici. Astfel, rata medie a dobânzii pentru creditele cu gaj este de 16%, a celor fără gaj – 19% anual. Cele mai multe oferte pentru persoanele fizice vin din partea Mobiasbancă, 12 la număr, Moldindconbank – 9 și VictoriaBank – 8. Organizațiile financiare nebancare vin și ele cu oferte variate, dar în același timp, și cu o politică publicitară mai inconsistentă, de genul „în trei ore, doar cu buletinul”.

COMISIOANELE, BĂTAIE DE CAP PENTRU DEBITOR

Orice client încearcă să-și selecteze tipul de credit după nevoile personale și avantajele pe care acesta le-ar putea oferi. Pentru a face o alegeră bună, clientul trebuie să urmărească două elemente importante – dobândă și comisioanele. Dobândă este un cost ușor de aflat, deoarece de mai multă vreme băncile autohtone le plasează pe paginile-web. Dar de multe ori, clientul poate afla despre dobânzile practicate numai după ce dosarul de creditare a fost înaintat spre examinare și a fost achitată taxa de analiză a acestuia. Situația este valabilă,

mai cu seamă, pentru unele organizații de microfinanțare, însă se regăsește și la bănci comerciale care practică această schemă. Dacă, după analiză, clientul dorește să opereze pentru altă bancă, mai ieftină, el va fi obligat să abandoneze și solicitarea de creditare și cheltuielile percepute pentru acest comision. În medie, băncile comerciale percepe o taxă de 100 de lei pentru examinarea unui dosar de creditare cu gaj și 50 de lei pentru cel fără gaj. Majoritatea organizațiilor de microfinanțare au renunțat la acest comision, dar au inclus altul – cel pentru acordarea creditului, circa 2% din suma creditului, dar nu mai puțin de 500 de lei (la bănci comisionul e similar). Comisionul se încasează la data acordării creditului sau se include în suma banilor contractați.

Unele instituții financiare au comisioane de întreținere lunară a creditului care se aplică la suma inițială. Pentru debitor este mai convenabil dacă acesta este raportat la soldul creditului și scade pe măsură ce se achită împrumutul.

Deci, clientul trebuie să știe că costul total al unui credit este compus din rata dobânzii, toate comisioanele, taxele și spezele relevante aferente creditului. Luate la „bani mărunti”, anume comisioanele mai puțin transparente formează greul ce poate trage debitorul la supra-îndatorare.

În linii generale, clienții trebuie să fie atenți la comisioanele practicate de unele bănci și organizații nebancare care includ:

Comisionul de examinare a dosarului – 100 lei;

Comision de acordare a creditului – 1,5-2% (minim 500 lei) din suma contractului de credit;

Comision de administrare a creditului – 0,15-0,35% lunar din suma contractului de credit;

Comision de retragere – aproximativ 1,5% din suma retrasă;

Comision de risc – în jur de 0,15% din valoare creditului și poate fi inclus în dobândă;

Comision de evaluare a imobilului (în cazul creditelor imobiliare/ipotecare) sau a automobilului (pentru creditele de leasing) – aproximativ 1600 lei și 400 lei;

Comision pentru restructurarea creditului – 0,5% din suma creditului;

Comision unic pentru achitarea anticipată – 1% din sumă;

Penalitate – 0,1% de la suma neachitată, pentru fiecare zi de întârziere în cazul neplășii la scadență a sumelor de deservire lunară a creditului (dar nu mai puțin de 20 lei).

Pentru fidelizarea clienților, băncile comerciale au început să utilizeze reduceri la dobândă pentru cei cu o istorie credita-

ră bună. Spre exemplu, pentru creditul de consum „Express+” de la Moldindconbank se oferă o dobândă de 17% anual clienților cu istorie de credit pozitivă și 18,5% pentru cei care nu dispun de istorie de credit. Însă organizațiile de microfinanțare, deocamdată, nu oferă Biroului de credit datele clienților săi.

Serghei Gangan, directorul comercial al OMF „Express Leasing” recunoaște că concurența dintre instituțiile financiare bancare și cele nebancare este acerbă, luptă fiind dată pentru fiecare client. Astfel, instituția la care activează și-a revăzut politica de creditare și a redus rata dobânzii de la 28% la 22% anual și a redus la minim pachetul de documente pentru creditare. „Costul unui credit depinde de resursele pe care le detine instituția. Firește, băncile comerciale dețin întărirea în acest sens. De aceea, se întâmplă ca un credit oferit de bancă să fie mai ieftin decât cel oferit de o organizație de microfinanțare. Însă clientul mai căută și alte avantaje decât dobândă”, afirmă el.

CE E SCRIS CU LITERE MICI POATE FI MAI SCUMP!

Legea permite tuturor instituțiilor comerciale, atât băncilor, cât și organizațiilor de microfinanțare să opereze cu comisioane. În același timp, ele sunt obligate să informeze clientul despre toate sumele percepute la contractarea unui credit, astfel ca clientul să fie conștient de costul real al creditului. Expertii economici susțin că sunt înregistrate cazuri în care angajații acestor instituții nu informează corect clientul despre condițiile creditului. De aceea, e nevoie de prudență la semnarea contractului. Fiind în situații de constrângere financiară, clientul de multe ori semnează contractul fără a-l citi. O recunoște chiar angajații acestor instituții!

O altă problemă ce ține de contract sunt corporile mici de literă în care acesta este scris. Foarte puțini solicitanți au răbdarea să-l citească până la capăt și-l semnează în grabă. De regulă, după ce au rambursat creditul, aceștia constată cu stuupoare că au plătit efectiv de câteva ori mai mult decât indica dobânda nominală.

Indiferent de suma împrumutată și de tipul creditului, orice client trebuie să citească cu atenție ce e scris cu litere mici pe formulare și în contracte și să înțeleagă semnificația tuturor termenilor. De asemenea, e indicat să se verifice dacă nu există clauze ascunse care să deformeze semnificația de bază a contractului și să se găsească clauzele de penalizări pentru plata târzie sau neplata unor sume.

Lilia PLATON

BC “Universalbank” S.A. anunță vânzarea SRL „U-PAY Terminal”

Banca este acționarul majoritar al acestei companii, care se ocupă de acumularea plășilor electronice prin intermediul terminalelor speciale, definind cota de 100%. Obiectul principal de activitate al întreprinderii îl constituie leasingul finanțier și alte servicii de intermediere financiară.

Terminalurile de plată sunt destinate pentru primirea banilor în numerar în valută națională sau prin intermediul cardurilor bancare, în scopul efectuării plășilor pentru achitarea diferitor servicii: Moldtelecom, SunTV, Orange-Moldova, Red Union Fenosa, Apă Canal Chișinău și altele. Terminalurile, de asemenea, dispun de monitoare care permit afișarea unor informații cu caracter publicitar.

Întreprinderea dispune pe moment de 106 terminală în orașele Chișinău, Bălți, Orhei, Comrat și alte localități. Rețeaua terminalelor de plăți electronice este foarte vastă, acestea fiind amplasate în interiorul centrelor comerciale mari (ELAT, MallDova, Megapolis Mall), în rețeaua tuturor supermarketurilor, în oficile Moldtelecom și Starnet etc.

Capitalul social al întreprinderii constituie 14,6 mil. lei. Profitul net al întreprinderii la situația din 30 septembrie 2011, constituia suma de 21 811 lei, fluxul net al mijloacelor bănești la aceeași dată – 299 665 lei. Pe parcursul trimestrului III al anului 2011, prin terminalurile U-PAY au fost efectuate în jur de 356 802 operațiuni în sumă totală de 25,0 mil. lei. Cererile de achiziționare a companiei U-PAY Terminal se acceptă până pe data de 8 decembrie curent.

Crește populația ocupată

În trimestrul III 2011, populația economic activă a constituit 1347,2 mii persoane, fiind în creștere cu 2,5% (33,4 mii) față de aceeași perioadă a anului trecut.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în același timp, populația ocupată a constituit 1 mil. 276,1 mii persoane sau cu 3,9% mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut.

Structura populației active s-a modificat după cum urmează: ponderea populației ocupate a crescut de la 93,5% la 94,7%, iar ponderea șomerilor s-a micșorat de la 6,5% la 5,3%. Totodată, disparitatea importantă pe sexe și medii în cadrul persoanelor economice active nu s-au înregistrat: ponderea bărbătilor (50,5%) a depășit puțin ponderea femeilor (49,5%), iar ponderea persoanelor economice active din mediul rural a fost mai mare față de cea a populației active din mediul urban (54,8% și respectiv – 45,2%).

Rata de activitate a populației de 15 ani și peste (proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vîrstă de 15 ani și peste) a constituit 45,3%, fiind în creștere față de valoarea trimestrului respectiv al anului precedent (44,3%). Acest indicator a atins valori mai înalte în rândul populației masculine – 48,3%, în comparație cu rata pentru femei – 42,6%. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: 48,1% în mediul urban și 43,2% în mediul rural. În categoria de vîrstă 15-29 ani, acest indicator a avut valoarea 33,9%, iar în categoria 15-64 ani (vîrstă de muncă în țările Uniunii Europene conform metodologiei Eurostat) – 50,1%, crescând cu 0,7 p.p. față de nivelul trimestrului III 2010.

Rata de activitate a populației cu vîrstă de muncă (16-56 ani pentru femei și 16-61 ani pentru bărbăți) a fost de 52,7%. Populația ocupată a constituit 1276,2 mii persoane, crescând cu 3,9% față de trimestrul III 2010. Ca și în cazul populației economice active, nu au fost înregistrate disparități pe sexe (49,8% femei și 50,2% bărbăți). Pe medii de reședință s-au înregistrat următoarele diferențe: 44,3% mediul urban și 55,7% mediul rural.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția persoanelor ocupate în vîrstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vîrstă) a fost de 42,9%, înregistrând o creștere de 1,5 p.p. în comparație cu tr. III 2010. La bărbăți ea a fost mai înaltă (45,5%) în comparație cu femeile – 40,6%. În distribuția pe medii de reședință rata de ocupare a avut valoarea de 44,7% în mediul urban și 41,6% în mediul rural. Cea mai înaltă rată de ocupare a populației cu vîrstă de muncă a fost de 49,7% la categoria 16-56/61 ani, pentru femei și bărbăți, respectiv.

InfoMarket

Ce implică noua direcție a politicii monetare a BNM?

După o majorare constantă a ratei de refinanțare de la minimul istoric de 5% până la 10% de pe parcursul ultimilor 2 ani, pentru prima dată după recenta criză economică, Banca Națională a Moldovei a decis reducerea ratei de bază cu 0,5 puncte. La prima vedere, măsura respectivă este neașteptată în contextul în care inflația anuală depășește esențial nivelul tîntit de banca centrală, iar creșterea economică, deși incetineste, rămâne încă destul de înaltă. În cele ce urmează, vom încerca să găsim explicația acestei decizii și, în special, să anticipăm implicațiile acesteia asupra întregii economii.

CARE ESTE MOTIVATIA?

În primul rând, pentru a înțelege deciziile de politică monetară trebuie să ținem cont de abordarea anticipatorie („forward-looking”) de care se conduce orice bancă centrală cu regim de întîrziere a inflației, precum este și BNM. Astfel, datorită perioadei de timp de circa 3-4 trimestre necesare pentru ca acțiunile băncii centrale să aibă efect, autoritățile monetare sunt preocupații în special de așteptările inflaționiste și mai puțin de inflația curentă. Prin urmare, deși recenta reducere a ratei de bază pare neașteptată în contextul unei inflații anuale care depășește esențial tîntita băncii centrale (8,9% față de 5% ± 1 p. p.), aceasta este perfect argumentată de următoarele aspecte:

• Așteptările unui proces dezinflationist pronuntat în 2012. Conform prognozelor, rata anuală a inflației ar putea coborî la nivelul 6,5% – 7,0% pe parcursul anului viitor, odată cu eliminarea factorilor non-monetari care au cauzat majorarea prețurilor, în special, în două jumătate a anului curent. Aceasta vizează ajustarea tarifelor la serviciile comunale, creșterea prețurilor regionale la produse alimentare sau a costurilor de producție, care au un efect de scurtă durată (maximum 1 an), dar care nu pot fi controlate de banca centrală. Prin urmare, BNM practic ignoră actualul nivel al inflației și se adaptează

la procesul dezinflationist așteptat pentru anul 2012. În acest mod, aceasta urmărește ca politica monetară să nu implice efecte adverse asupra creșterii economice.

• Așteptările macroeconomic negative externe pe fondul crizei datoriilor suverane din zona euro. Situația economică dificilă la nivel regional și global, manifestată prin contractarea cererii de consum, declinul producției industriale și incetinirea ratei de creștere economică și posibilitatea acutizării acesteia vor contribui la amplificarea procesului deflationist așteptat în 2012. Totodată, repercusiunile asupra economiei moldovenești nu se vor lăsa așteptate, fapt ce implică și o relaxare corespunzătoare a politicii monetare pentru a amortiza aceste efecte negative.

• Nivelul înalt de incertitudine privind evoluția economice externe și interne. Aceasta determină BNM să promoveze o politică monetară foarte inertă, astfel încât modificările ratei de refinanțare se distribuie pe parcursul mai multor perioade. Prin urmare, este foarte probabil ca recenta diminuare cu doar 0,5 p. p. să fie doar prima etapă în procesul de ajustare la procesul dezinflationist așteptat pentru anul viitor.

CARE AR PUTEA FI EFECTELE?

Theoretic, procesul de transmisie a deciziilor de politică monetară im-

plică mai multe etape: diminuarea ratei de bază permite băncilor să se împrumute mai ieftin, ceea ce duce la diminuarea dobânzilor la credite, apoi la creșterea creditării și, respectiv, a consumului și a investițiilor. Finalmente aceasta se reflectă asupra creșterii prețurilor și deprecierea monedei naționale. Însă care ar putea fi impactul, la modul practic, al diminuării ratei de bază cu 0,5 p. p. în cazul economiei moldovenești? Pe termen scurt – neglijabil. Cauza este

că există o multitudine de factori care afectează eficiența politicii monetare, principali fiind piața amorfă de capital și nivelul înalt de lichiditate din sistemul bancar, care fac băncile neinteresate în împrumuturi reciproce sau de la banca centrală. Însă, pe termen mediu, decizia respectivă ar putea susține procesul de diminuare a dobânzilor început de acum 2 ani și ar putea incetini declinul activității de creditare care deja poate fi observat și care ar putea să se accentueze

în condițiile acutizării situației economice externe.

Adițional, relaxarea politicii monetare determină, practic în mod proportional: (i) diminuarea dobânzilor cu care guvernul se împrumută pe piață internă prin intermediul valorilor mobiliare de stat, precum și (ii) reducerea costurilor cu care BNM efectuează operațiunile de sterilizare a surplusului de lichidități din sistemul bancar.

Totuși, cele mai importante aspecte ale deciziei respective a BNM nu țin de impactul acestia, care va fi unul neesențial, ci, mai curând, semnifică o schimbare esențială a cadrului macroeconomic la nivel regional și național. În acest context, deși economia moldovenească continuă să crească cu un ritm înalt, deja apar primele semnale privind răcirea creșterii economiei. Astfel, pentru prima dată în ultimele 20 de luni volumul creditelor noi a diminuat cu 0,6% la finele lunii octombrie, fiind un răspuns evident al băncilor și al sectorului real la creșterea incertitudinii și a riscurilor unui derapaj recessionist din regiune. Totodată, rata de creștere a volumului banilor în circulație a încreștinit constant, la fel ca și cifrele de afaceri pentru comerțul cu amănuntul și ridicata, fapt ce relevă incetinirea creșterii cererii de consum. Astfel, o eventuală înrăutățire a situației economice externe va amplifica procesele respective, în special în urma diminuării remitențelor și a exporturilor. Prin urmare, BNM încearcă să pregătească economia pentru noile constrângeri macroeconomici, iar în următoarele luni am putea să ne așteptăm la o continuare a procesului de adaptare a politicii monetare prin continuarea reducerii treptate a ratei de refinanțare.

Adrian LUPUȘOR

Întreprinderile trebuie să se încadreze în procesul de pregătire profesională

Învățământul secundar-profesional moldovenesc, dar și cel superior, necesită o reformare radicală și nimenei, în prezent, nu ar putea nega acest lucru. În mod obisnuit așteptăm ca statul să fie cel care oferă soluții pentru probleme de asemenea complexitate. Dar ar putea fi și altfel, de exemplu, sectorul real al economiei, în spate, sectorul privat ar putea să genereze modificările cu pricina, implicându-se mai activ și chiar preluând inițiativa în acest domeniu.

Săptămâna trecută, la Chișinău, a avut loc o întrunire a oamenilor de afaceri – Forumul Național al agenților economici, cu tema „Roul economiei în pregătirea cadrelor profesionale în Republica Moldova”. Conferința a fost organizată de Camera de Comerț și Industrie (CCI) cu concursul partenerilor germani antrenați în proiectul GIZ. Deși a durat o singură zi, la Forum s-a reușit să se discute o serie de probleme legate de insuficiența de cadre profesionale în economia națională și de starea sistemului de învățământ profesional în RM. Problema calificării profesionale este mai serioasă decât s-ar părea la prima vedere. Prognozele economice arată că datorită îmbătrânerii rapide a populației, către 2050, forța de muncă din RM va înregistra o scădere de peste 25%. Creșterea economică, deci, urmează să aibă loc din contul sporului calitativ, al calificării sporite a forței de muncă. Această fapt impune schimbări radicale în modul de instruire a tinerilor moldoveni. CCI de mai mulți ani desfășoară o serie de activități și proiecte menite să producă schimbări în sistemul de învățământ secundar profesional, precum și în mentalitatea tuturor celor implicați în acest anevoios proces. Schimbările se impun vehement, deoarece actualul sistem de instruire profesională și-a dovedit ineficiența și incapacitatea de a pregăti profesioniști cu calificările solicitate pe piața muncii.

Antreprenorii prezenti la întrunire au criticat dur învățământul profesional, atât cel secundar, cât și cel superior. Ala Tubari, șeful serviciului analiză economică de la Aeroportul Internațional Chișinău, a menționat: „Învățământul s-a transformat într-o afacere profitabilă, într-o mașină de făcut bani. Acum se cheltuie sume enorme pentru instruirea acestor studenți, care

imediat după absolvire îți vin la lucru, posedând doar o limbă străină, dar neavând idee de economie, cu toate că au absolvit ASEM, necunoscând nicioare despre procesele elementare ce au loc în economie, nemaivorbind de o analiză profundă, astfel că apare legitima întrebare: cine monitorizează procesul acesta de instruire?”. Întrebarea a rămas în aer, deoarece la întrunire n-a participat nimănii de la Ministerul Educației.

Raportorul din partea Ministerului Municipiilor, Protecției Sociale și Familiei (MMPSF), Nina Punga, șef directie Dezvoltarea resurselor umane și politici ocupaționale, simțindu-se cumva vizată a enunțat, drept scuză, că în cadrul MMPSF, minister care elaborează planurile de înmatriculare, responsabil de efectuarea anuală a prognozei pieței de muncă, sunt doar 6 persoane care se ocupă de domeniul respectiv. La Ministerul Educației – cam tot atâtea, care se ocupă și de activitățile curriculare, și de administrare etc. Ca rezultat – avem ce avem.

Implementarea sistemului dual de învățământ, după modelul celui german întâmpină o anumită rezistență atât din partea organelor de stat, cât și din partea mediului de afaceri. Atitudinea acestora din urmă s-ar desculpta în modul următor: e prea frumos ca să fie adevarat. La diverse nivele, în diverse moduri, se implementează elemente ale sistemului dual de învățământ profesional, însă de o manieră specifică moldovenească.

Pavel Axenti, antreprenor, vicepreședinte al Asociației patronatelor din industria ușoară, în care activează mai mult de 20 de mii de oameni, a menționat următoarele: „Este salutabil să aplicăm niște elemente din sistemul dual german. Reprezentanții Ministerului Educației care implementează unele elemente, sunt

de aceeași părere, iar MMPSF implementează altele. Noi, în cadrul întreprinderilor – altele. Dar, în general, sistemul nu funcționează. Mi se pare foarte stranie această sintagmă, „parteneriat public-privat”. Pentru că noi totă viață facem parteneriat public-privat. Azi în sistemul de învățământ profesional se „învăță” circa 350 mil. de lei (circa 22 mil. euro) anual, care, de fapt, sunt banii noștri, sunt impozitele pe care noi le achităm. Pentru ca să putem modifica sistemul, este strict necesar să întrunim toți actorii implicați în spectacolul acesta, Ministerul Muncii, Ministerul Educației, CCI, asociațiile profesionale, întreprinderile, să-i adunăm pe toți, ca împreună să generăm un concept al învățământului profesional din Republica Moldova, în cadrul căruia să aibă fiecare parte lui de drepturi și responsabilități”.

Reprezentanții mediului de afaceri, participanți la întrunire, și-au expus punctul de vedere, insistând totuși pe necesitatea de a primi din partea statului garanții de ordin legislativ și fiscal ce le-ar înlesni implicarea mai serioasă în domeniul respectiv. Însă, atât reprezentanții CCI, cât și experții germani au subliniat necesitatea unei schimbări de opinică, implicită, de mentalitate a business-urilor.

Victoria Cotici, directorul Centrului de formare continuă din cadrul CCI, exprimând poziția CCI față de acest subiect, dar și ca exponent al mediului de afaceri, a declarat: „Întreprinderile trebuie să se încadreze, și ar putea realmente să facă, în întreg procesul de pregătire profesională: de la orientarea profesională și până la calificarea, recalificarea și sporirea calificării pe parcursul întregii vieți a muncitorilor. Este adevărat că actualmente legislația nu ne permite acest lucru, sunt legi, norme, hotărâri de guvern care împiedică implicarea activă a mediului de afaceri, dar de ce să nu fim îndrăzeni și să venim cu propunerii, cu inițiative, și dacă am început o activitate, de ce să nu găsim puteri și s-o ducem până la capăt și să ajungem să modificăm și legislația? O soluție ar fi, poate, crearea unor asociații de instruire în producere, unde întreprinderile ar avea

o pondere mai mare și ar putea să spună mai sigur care sunt așteptările lor față de angajații la capitolul competențe, dexterități, abilități, cunoștințe etc.”

Camera a venit către întreprinzători cu o soluție imediată, propunând crearea unui cerc de susținere a reformării învățământului profesional, care ar avea drept scop participarea activă a businessului în acest proces, și din care ar putea face parte orice om de afaceri interesat, presupunând design că interesați ar trebui să fie majoritatea. Expertii germani au apreciat pozitiv această inițiativă, sugerând că susținând această activitate, s-ar putea ajunge la efecte deosebit de bune, atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru învățământul profesional. Și nici nu e vorba să se copie întrul totul sistemul german de formare profesională. Aceasta s-a creat timp de secole, a fost promovat și validat de niște condiții istorice și economice diferite de cele pe care le are Moldova în prezent. Ar fi suficient, ca luând drept model profesional din Republica Moldova, în cadrul căruia să fie majoritatea economice, competitiv.

„Chiar dacă statul s-ar retrage complet, ceea ce este desigur absurd, întreprinderile, sectorul privat, chiar și singur, pot să schimbe ceva, implicându-se benevol, fără constrângeri. Ceea ce m-a tulburat în această discuție, e că atât de mulți tineri părăsesc țara Dvs. Aveți nevoie de-o concepție de păstrare a forței de muncă aici în țară, căci numai aşa veți putea ieși, pe poziții mai bune, în lume. Ar fi bine ca măcar 30-40% care au primit pregătire profesională peste hotare să se întoarcă și să utilizeze aici deprinderile pe care și le-au format în străinătate”, a declarat unul dintre experții germani.

Toți participanții au apreciat la modul cel mai înalt activitatea CCI în acest domeniu. Ivan Artamonov, director de întreprindere, a menționat că dacă CCI nu face ceea ce face, lucrurile ar sta și mai prost decât acum. Suntem de acord că deocamdată doar CCI are o poziție activă și niște activități vizibile pentru schimbarea actualului stării de lucruri în sistemul de instruire profesională. Rămâne ca misiunile să apără și neîncredere față de nou și să genereze schimbările dorite, iar acestea, la rândul lor, să aibă efectul scontat.

Ana STRUTĂ

Euro a fost un eșec încă de la nașterea lui

Moneda euro era sortită eșecului încă de la început din cauza erorilor făcute la crearea ei, iar în fața actualei crize a datoriei, responsabilitii europeni fac „prea puțin și prea târziu” pentru rezolvarea problemelor, consideră fostul președinte al Comisiei Europene, Jacques Delors, unul dintre arhitecții monedei unice.

Într-un interviu apărut sâmbătă în cotidianul britanic Daily Telegraph și preluat de Agerpres, Jacques Delors (86 ani), care a condus Comisia Europeană în perioada 1985-1994, apreciază că actuala criză a fost generată de „o greșeală de execuție” din partea responsabililor politici care au supervizat primii moneda unică, deoarece ei au ignorat slăbiciunile și dezechilibrele fundamentale ale economiilor statelor membre.

„Ministrul de finanțe (de la acea vreme) nu doreau să vadă nimic dezagreabil și cu care ar fi fost obligați să se confrunte”, declară Delors pentru ziarul britanic. „Fiecare trebuie acum să-și examineze conștiința”, adaugă el.

În ceea ce privește problemele actuale ale zonei euro, Jacques Delors consideră că acestea sunt consecința „unei combinații între obstinația vi-

ziunii germane de control monetar și absența unei vizuni clare din partea altor țări”.

Dar acum, chiar și Germania va trebui să lupte, întrucât „piețele sunt piețe și acestea sunt minate de incertitudine”, continuă Delors în interviul menționat, în timp ce cancelarul german Angela Merkel accentua vineri, cu câteva zile înaintea summitului european din 8-9 decembrie, intenția sa de a modifica tratatele europene pentru reformarea zonei euro într-o adăvărată uniune bugetară.

În ceea ce-i privește pe britanici, întrucât nu fac parte din zona euro, ei nu „împart povara”, dar, totuși, sunt „cel puțin la fel de afectați ca și li-

derii europeni de această criză”, mai declară Jacques Delors în interviul pentru Daily Telegraph.

Declaratia lui vine după ce Franța și Germania au anunțat ca pregătesc crearea unei uniuni fiscale europene.

Actuala criză a fost provocată de datoriile excesive ale unor țări, de imprumuturile exagerate ale Greciei și Italiei, iar acum toate statele europene trebuie să-si asume vină pentru ca au permis asta, explica el.

In ciuda acestor declaratii pesimiste ale expertului european, bursele din întreaga lume par să-si revina, ca urmare a eforturilor sustinute de mai multe state pentru redresarea zonei euro.

Fransa și Germania vor un nou tratat Regula de aur care va salva Europa: Toate țările vor trebui să introducă în Constituție un deficit bugetar de 3%

Soarta zonei euro stă în balanță și urmează a fi decisă vineri, când liderii europeni se întâlnesc la cel mai important summit de la introducerea monedei unice. Ziarul Financiar va relata zi de zi toate evenimentele din această săptămână despre cea mai mare criză a zonei euro, a cărei soluție ar putea fi găsită la summitul de pe 9 decembrie.

Toate țările din zona euro vor trebui să introducă „o regulă de aur care să fie susținută și armonizată la nivel european, astfel încât bugetele tuturor celor 17 (țări din zona euro – n. r.) să aibă o reglementare constituțională prin care să se asigure că bugetele naționale se îndreaptă către un echilibru comun”, a declarat președintele francez Nicolas Sarkozy.

Noile reguli pe care Franța și Germania vor să le impună țărilor din zona euro vor fi incluse într-un nou tratat, urmând ca Curtea Europeană de Justiție să verifice dacă „regula de aur” a fiecărei țări se va conforma noului tratat.

Banca Centrală Europeană a redus la jumătate ritmul de achiziție a obligațiunilor guvernamentale, achizițiile

în cele șapte zile încheiate la mijlocul săptămânii totalizând 3,7 miliarde de euro, după ce cu o săptămână înainte valoarea acestora se ridică la 8,6 miliarde de euro.

Bursa din Statele Unite a deschis în creștere ședința de luni, ca urmare a optimismului investitorilor că liderii europeni vor lua noi decizii pentru rezolvarea crizei datorilor suverane

la reuninea de la sfârșitul săptămânii, transmite Reuters.

Președintele francez Nicolas Sarkozy anunță că Franța și Germania vor să modifice Tratatul de formare a Uniunii Europene pentru a putea rezolva criza din zona euro.

Noul tratat va sanctiona în mod automat țările care nu se conformează țintelor de deficit bugetar.

Probabil cel mai scump accident din istorie

Opt mașini Ferrari și un Lamborghini au fost implicate într-un accident rutier în lanț în Japonia în care au fost distruse mașini de peste 1 milion de dolari, scrie Bloomberg.

„Accidentul s-a petrecut când șoferul unui Ferrari a schimbat banda spre stânga și a derapat”, a declarat Mitsuoshi Isejima, șeful poliției din prefectura Yamaguchi, unde a avut loc incidentul. „A fost o adunare a narcisiștilor. Șoferii aveau între 37 și 60 de ani”, a spus oficialul poliției.

Accidentul în care au fost avariate 14 mașini s-a petrecut luni dimineață la ora 10:16, în insula vestică a Japoniei, Honshu, și a implicat și trei automobile Mercedes-Benz și două Toyota, a precizat poliția. Convoiul se îndrepta de la Kyushu spre Hiroshima. Nu au fost înregistrate victime. Zece persoane aveau vânătăi și răni minore.

Șoferul care a provocat accidentul, un bărbat de 60 de ani, riscă o pedeapsă de trei luni de închisoare sau o amendă de 1.280 de dolari. Mașina pe care o conducea bărbatul era un Ferrari 360 de peste 200.000 de dolari.

Pagina realizată de Olga GORCEAC

Țările latine își fac o uniune economică și politică proprie

Țările din America Latină și Insulele Caraibe au semnat în Venezuela „Declarația de la Caracas” pentru a oficializa formarea Comunității Statelor din America Latină și Insulele Caraibe, o uniune economică și politică din care SUA și Canada nu fac parte.

Liderii și oficialii din 33 de țări au aprobat declarația prin care se angajează să îmbunătățească relațiile din regiune, notează Bloomberg.

Celac, așa cum este cunoscută uniunea și despre care președintele venezuelan Hugo Chavez spune că îndeplinește visul lui Simon Bolivar și al altor luptători pentru eliberare din regiune, va căuta să îmbunătățească comerțul regional și integrarea și ar putea crea un fond de salvare internațional pentru a proteja țările membre împotriva crizei economice mondiale.

“Punem piatra de temelie pentru integrare. Doar unitatea ne va oferi libertate”, a declarat Chavez.

În timp ce liderii țărilor care critică politica externă a SUA, din care fac parte Cuba, Nicaragua și Venezuela, au spus că se aşteaptă ca Celac să înluciască Organizația Statelor Americane (OSA) care are sediu în Washington, alte țări membre, din Mexic până în Chile, consideră această uniune ca fiind o organizație complementară.

“Această uniune este în interesul nostru, nu împotriva OSA sau a Summitului Iberoamerican. Această întâlnire este un pas înainte în direcția ceea bună pentru America Latină”, a spus Juan Manuel Santos, președintele Columbiei.

În timp ce SUA s-au abținut de la comentarii, președintele chinez Hu Jintao i-a trimis lui Chavez o scrisoare prin care felicită regiunea pentru formarea uniunii.

Comisia Europeană ar putea forța divizarea marilor companii de audit

Cele mai mari patru companii de audit la nivel mondial vor fi obligate să se divizeze și să își schimbe numele, potrivit unui proiect de lege al Comisiei Europene menit să eliminate conflictele de interes și deficiențele scoase în evidență de criza financiară, transmite Reuters.

“Încrederea investitorilor în audit a fost zdruncinată de criză și cred că sunt necesare schimbări în acest sector”, a declarat miercuri comisarul pentru Piața Internă, Michel Barnier, informeză Mediafax.

Marii auditori consideră că planurile vor crește costurile și nu vor îmbunătăți calitatea serviciilor, în timp ce companiile de profil mai mici îl acuză pe Barnier că a diluat propunerile.

Liderii mondiali se întrebă de ce auditorii “au dat un certificat de sănătate pozitiv” multor bănci care ulterior au avut nevoie să fie salvate din banii contribuabililor, din cauza crizei financiare.

Barnier a arătat că evaluările eronate ale băncilor AngloIrish, Lehman Brothers, precum și companiilor BAE Systems și Olympus “sugerează că auditul nu funcționează așa cum ar trebui”.

Comisarul a adăugat că este necesara o supraveghere mai strictă, cu și o mai mare diversitate, pe o piață care este prea concentrată.

În prezent doar patru firme de audit, Ernst&Young, Deloitte, KPMG și PwC, verifică datele contabile a 85% dintre marile companii din UE, situație care, în opinia Comisiei Europene, este în esență un oligopol.

Potrivit datelor din Marea Britanie, marjele de profit ale celor patru mari companii sunt cu 50% mai ridicate decât cele obținute de următoarele patru firme de audit.

Potrivit planului lui Barnier, primele patru mari firme trebuie să separe activitățile de audit de restul operațiunilor, precum serviciile de consultanță și în domeniul fiscalității, pentru a evita conflictul de interes.

Aceste firme vor fi nevoie să separe din punct de vedere legal cele două tipuri de activități, dacă o treime din veniturile generate de serviciile de audit provin din partea unor companii listate mari, iar veniturile anuale totale din audit depășesc 1,5 miliarde de euro în UE.

Dacă vor fi aprobate de statele UE și Parlamentul European, aceste condiții vor schimba modelul de afaceri al celor patru firme.

Oficialii ai Comisiei Europene speră că noile reguli vor fi aplicate în 3-5 ani.

American Airlines a intrat în faliment

Compania mamă a operatorului aerian American Airlines a depus actele pentru intrarea în faliment, potrivit NYDailyNews. AMR Corp a inițiat procesul de restructurare prin care dorește să-și reducă datoriile acumulate în ultimii ani din cauza creșterii semnificative a prețurilor la carburanți și a costurilor cu forța de muncă.

Oficialii American Airlines au declarat că activitatea companiei nu va fi afectată, iar cursele se vor desfășura după orarul obișnuit.

American Airlines a fost singurul mare operator aerian care nu a intrat în insolvență după atacurile teroriste din septembrie 2001. Ultimul transportator important intrat în faliment este Delta Airlines, în 2005.

Reprezentanții ai American au declarat că detaliile contractului colectiv de muncă prevăd costuri cu cel puțin 600 de milioane dolari mai mult decât alte companii.

De asemenea, creșterea prețurilor kerosenului a avut un impact semnificativ asupra datoriilor operatorului aerian.

Conform raportului prezentat tribunalului din Manhattan pe 30 septembrie, citat de New York Times, Amr Corp deținea active în valoare de 24,7 miliarde dolari și datori de 29,6 miliarde dolari. Compania a mai declarat lichidită în valoare de 4,1 miliarde dolari pe care îl poate folosi pentru achitarea facturilor către furnizori.

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 6.12.2011

Коммерческие предложения на ФБМ на 6.12.2011 г.

Cod ISIN	Denumirea emittentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Pretul pentru unitate, lei	Oferite pentru vânzare, un.
MD14AGIB008	BC "MOLODOVA-AGROINBANK" SA	0,00	114,53	144,00
MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	325,00	782,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	160,00	958,00
MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTA"	0,00	100,00	850,00
MD14UNL1003	S.A. Unioanea Librarilor "UNLIB"	0,00	2,00	17255,00
MD14LOR1007	SA "Amelioratorul"	0,00	23,00	183987,00
MD14ATN1002	SA "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN ORHEI"	0,00	8,58	87873,00
MD14SALU1006	SA "Usina de Masini de Salubritate din Falesti"	0,00	2,00	14528749,00
MD14RIFA1001	SA "RIF-ACVAAPARAT"	0,00	64,00	356896,00
MD14TUT1002	SA "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN SOLDANESTI"	0,00	1,00	603213,00
MD14COB1006	S.A. "Combustibil-Sold"	0,00	10,00	436924,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	31,00	5392106,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	22,00	163962,00
MD14PRO1001	SA "PROMAS"	0,00	4,50	604057,00
MD14DRU1003	SA "DRUM"	0,00	7,00	121460,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_I"	0,00	4,53	555926,00
MD14SAT0106	SA "SATORATORUL-NORD"	0,00	0,10	25391,00
MD14ARTM1009	SA "ARTMET"	0,00	180,00	59743,00
MD14MAPA1002	SA "MAPAMOND"	0,00	0,12	407133,00
MD14PLEX1002	SA "COMPLEX"	0,00	12,00	131862,00
MD14OLL1002	S.A. Intreprinderea Mixta "JOLLY-ALON"	0,00	196000,00	186,00
MD14GLAS1004	IM "GLASS CONTEINEER COMPANIA" SA	0,00	550,00	156801,00
MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	0,00	7,36	287133,00
MD14RICAI1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	8,40	591746,00
MD14EUR1005	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	10,25	227000,00
MD14SALI1002	SA "SALCIA"	0,00	0,85	28430,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	1,25	194352,00
MD14FABL1004	SA "FABRICA DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI DIN CAUSENI "FABINDLAPTE"	0,00	5,00	18019,00
MD14ZABR1004	SA "NORD-ZAHAR"	0,00	1,80	168464,00
MD14UVIN1005	SA "UNGHENI-VIN"	0,00	2,49	4013,00
MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSINTA"	0,00	2,00	9703,00
MD14TENI1005	SA "FABRICA DE VINURI DIN SARATENI VECHI"	0,00	10,00	340,00
MD14BAR1009	SA "BETON ARMAT"	0,00	1,00	36212,00
MD14GIB1008	BC "MOLODOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1300,00	2461,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	109,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	111,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	52,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	93,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	91,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	115,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	139,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	78,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	113,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	132,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	174,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	37,00
MD14ROS1001	SA "SOCIETATEA DE CERCETARI STIINȚIFICE SI PROSPECTUINI IN CONSTRUCTII"	0,00	10,00	25,00
MD14TILU1003	SA "VAST - PROTECT"	0,00	1,08	285000,00
MD14TILU1003	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	1,08	288483,00
MD14GIB1008	BC "MOLODOVA-AGROINBANK" SA	0,00	125,00	2886,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1300,00	660,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1400,00	23,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	1950,00	30,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	0,00	2000,00	9,00
MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROUNDBANK" SA	660,00	1000,00	0,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,85	5,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00
MD14ALAR1007	SA "AVICOLA 'GALLINULA"	0,00	2,00	100,00
MD14ALAR1007	SA "UZINA TURNATORIEI ARAUT"	0,00	12,00	6290,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,50	5000,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	8775,00
MD14AVD1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	27,00	50,00
MD14AVF1006	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00
MD14AVP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00
MD14BAL1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	5,50	3300,00
MD14BAL1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	236781,00
MD14BAR1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	18,50	2,00
MD14BATI003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FORESTI"	0,00	10,00	4850,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	30,00	316,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	42,00	1200,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	43,70	2536,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	45,00	200,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	85,50	1610,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	128,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	210,00	160,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00
MD14BECM1002	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	200,00	4688,00
MD14BECM1002	SA "BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	15,00	2342,00
MD14BECM1002	BC "BANCA SOCIALA" SA	0,00	300,00	1021,00
MD14BECM1002	BC "BANCA SOCIALA" SA	0,00	320,00	834,00
MD14BECM1002	BC "BANCA SOCIALA" SA	0,00	330,00	369,00
MD14BECM1002	BC "BANCA SOCIALA" SA	0,00	52,50	7555,00
MD14BECM1002	BC "BANCA SOCIALA" SA	0,00	1000,00	50,00
MD14BECM1002	BC "BANCA SOCIALA" SA	0,00	1150,00	145,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-IN"	0,00	150,00	5000,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	8,00	1050,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE PRUT"	0,00	20,00	9000,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00
MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	73,00	3,00	0,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	12,00	9930,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	1166,00	5,00	0,00
MD14COLM1008	SA "COLOANA MECANIZATA MOBILA"	0,00	37,00	323,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00
MD14CORR1002	SA DE PRODUCERE A NUTRENTURILOR "COMBICORM"	0,00	10,00	1390,00
MD14COV1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACIU"	0,00	7,00	990,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CERALEIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	17391,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CERALEIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CERALEIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CERALEIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00
MD14DEU1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACIA"	0,00	19,70	13332,00
MD14DIAN1007	Fabrica de Confecții "DIANA" SA	0,00	0,70	40077,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA			

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata bursieră
(Perioada 28 noiembrie - 2 decembrie 2011)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
28.11.11 10:41	MD14VINB1004	SA "BRAVICEA-VIN"	5,00	1500	7500,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	127595	1,18	50,00
28.11.11 10:41	MD14VINB1004	SA "BRAVICEA-VIN"	5,00	3405	17025,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	127595	2,67	50,00
28.11.11 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1300,00	30	39000,00	Vinzare Cumpărare	1037634	0,00	200,00
28.11.11 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1300,00	130	169000,00	Vinzare Cumpărare	1037634	0,01	200,00
28.11.11 14:31	MD14APRO1001	SA "APROMAS"	5,49	43758	240231,42	Vinzare Cumpărare	845932	5,17	10,00
29.11.11 11:36	MD14OTEL1009	SA "TELCON"	35,00	3000	105000,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	160452	1,87	10,00
29.11.11 11:50	MD14COTR1005	SA "AUTOSERVICE SI COMERT"	16,01	2051	32836,51	Pachet unic (licitație cu strigare)	91967	2,23	15,00
29.11.11 11:50	MD14RADAB1001	SA "RADA"	6,90	147000	1014300,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	918489	16,00	10,00
29.11.11 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1300,00	1	1300,00	Vinzare Cumpărare	1037634	0,00	200,00
29.11.11 14:31	MD14CAUT1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	15,00	111	1665,00	Vinzare Cumpărare	161559	0,07	15,00
29.11.11 14:31	MD14CAUT1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	15,00	232	3480,00	Vinzare Cumpărare	161559	0,14	15,00
29.11.11 14:31	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,25	59335	14883,75	Vinzare Cumpărare	2052132	2,89	10,00
30.11.11 11:43	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	1140	5700,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	1,25	20,00
30.11.11 11:43	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	909	4545,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	0,99	20,00
30.11.11 11:44	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	1792	8960,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	1,96	20,00
30.11.11 11:44	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	908	4540,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	0,99	20,00
30.11.11 11:45	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	910	4550,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	1,00	20,00
30.11.11 11:45	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	909	4545,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	0,99	20,00
30.11.11 11:46	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	808	4040,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	0,88	20,00
30.11.11 11:46	MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din Edinet"	5,00	152	760,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	91407	0,17	20,00
30.11.11 14:31	MD14BACI1002	SA "BIC"	0,02	240	4,80	Vinzare Cumpărare	9103	2,64	21,00
30.11.11 14:31	MD14CODE1008	LEOVA*	0,27	23992	6477,84	Vinzare Cumpărare	96304	24,91	10,00
01.12.11 14:31	MD14GRIS1000	IM Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	3,00	676	2028,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	748947	0,09	3,00
01.12.11 14:31	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	1,50	1517	2275,50	Vinzare Cumpărare	9645588	0,02	2,00
01.12.11 14:31	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	1,50	379	568,50	Vinzare Cumpărare	9645588	0,00	2,00
01.12.11 14:31	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	1,50	651	976,50	Vinzare Cumpărare	9645588	0,01	2,00
01.12.11 14:31	MD14PAJU1003	SA "PAJURA ALBA MEDIA"	78103,92	51	3983299,92	Vinzare Cumpărare	100	51,00	200,00
01.12.11 14:31	MD14RADI1003	SA "RADIATOR"	5,00	260	1300,00	Vinzare Cumpărare	45723	0,57	47,00
01.12.11 14:31	MD14RADI1003	SA "RADIATOR"	5,00	164	820,00	Vinzare Cumpărare	45723	0,36	47,00
02.12.11 11:36	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	323	807,50	Pachet unic (licitație cu strigare)	95610	0,34	10,00
02.12.11 11:37	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	543	1357,50	Pachet unic (licitație cu strigare)	95610	0,57	10,00
02.12.11 11:37	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	646	1615,00	Pachet unic (licitație cu strigare)	95610	0,68	10,00
02.12.11 12:06	MD14JUED1008	SA "UZINA DE UTILAJ ELECTROTHERMIC"	5,05	9227	46596,53	Pachet unic (licitație cu strigare)	53167	17,36	35,00
02.12.11 14:31	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	6,50	2000	17000,00	Vinzare Cumpărare	7507452	0,03	10,00
02.12.11 14:31	MD14MONO1002	SA "MONOLIT"	18,00	8746	157428,00	Vinzare Cumpărare	979553	0,89	15,00
02.12.11 14:31	MD14ZABR1004	SA "NORD-ZAHAR"	0,94	167460	157412,40	Vinzare Cumpărare	6876141	2,44	10,00
Total				486265	6069324,49				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 21.11.2011-25.11.2011
Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. CONRAT S.A., CHIȘINĂU	MD14ONRA1003	1	1	5240	5240
2. MONTTEHSAN, MUN. CHIȘINĂU	MD14HSAN1001	30	2	26	1994
3. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCLU002	10	3	586	5860
4. CA-2811 S.A., ORHEI	MD14COLN1007	10	2	166	1650
5. CHIMRESURSE, MUN. CHIȘINĂU	MD14RESU1006	1	1	10	10
6. PIELART, CHIȘINĂU	MD14PIEL1001	40	10	400	6084
7. HORUS, MUN. CHIȘINĂU	MD14HORU1007	1	1	4481452	4481452
8. CEREALE-CUPCINI, CUPCINI	MD14CUPC1008	10	5	739	3695
9. COMBINATUL AUTO NR.7 CHIȘINĂU, CHIȘINĂU	MD14CAUT1006	15	1	9	135
10. MACON S.A., CHIȘINĂU	MD14MACN1002	5	3	3350	16750
11. AVIATEHNOLOGIE S.A., CHIȘINĂU	MD14AVTE1003	1	1	11500	187910
Total			30	4503478	4710780

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. AGROSERV S.A., BIRUÎNTA	MD14GROS1002	25	1	106	2650
2. DAAC HERMES GRUP, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	1216	1459
3. GEMENI, MUN. CHIȘINĂU	MD14GEMN1004	2	2	15	30
4. RECAR S.A., CHIȘINĂU	MD14MOAS1003	1	1	4900	4900
5. REFLPLAST S.A., ANENII-NOI	MD14REFP1008	10	1	165	1650
6. ÎNTREPRINDerea DE TRANSPORTURI AUTO NR.1, CHIȘINĂU	MD14TRAS1003	17	1	143	1430
7. MEGA PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	2	190	760
Total			9	6735	12879

<b

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

«Палочка-выручалочка»
для туристов

Новое направление
денежной политики
НБМ

2

4

6

Пятый аукцион по продаже госакций АПС удалось продать в первый день аукциона на бирже три госпакета акций на 10,1 млн леев

Первый день аукциона
по продаже акций
публичной собственности,
стартовавшего во вторник
на Фондовой бирже Молдовы,
завершился продажей трех
пакетов акций в общей
сложности на 10,1 млн леев.

Как сообщает "ИНФОТАГ", акции Стрэшенского предприятия по производству и ремонту дорожных машин Marsrut проданы по стартовой цене 16 леев за каждую. За 98,1% акций государство выручило почти 6 млн леев.

Также по стартовой цене "ушли" 77,8% акций Хынчештского оросительного предприятия Fregata, за которые получено 360,2 тыс. леев.

А вот за акции впервые выставленного на торги проектного института Gazproiect развернулась борьба. В итоге цена акции выросла с 65 до 120 леев. Пакет из 80,5% акций государства продан более чем за 3,7 млн леев.

Аукцион продлится до пятницы. К продаже предлагаются пакеты еще 28 АО различных отраслей экономики, у половины из которых пакет превышает 50% от уставного капитала.

Общая стартовая цена 31 лота –
свыше 453,2 млн леев. Большинство
объектов уже несколько раз
выставлялось на торги, поэтому
цены на них снижены.

Справка "ИНФОТАГ": Доходы
от приватизации в 2011 г. за-
планированы в 280 млн леев. На
предыдущих четырех аукционах
продано порядка 12 госпакетов

почти на 60 млн леев. В 2010 г.
поступления от разгосударст-
вования ожидались в пределах 430
млн, а в реальности получено ме-
нее 100 млн леев.

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 28 ноября по 2 декабря 2011 года составил 6,1 млн леев, что на 1,9 млн леев больше объема предыдущей недели. В общем проведено 38 сделок с акциями 20 эмитентов.

В Основной Секции проведено 18 сделок в общем объеме 4,8 млн леев. Продолжают торговаться акции листинговой компании «Moldova-Agroindbank», рыночная цена которых увеличилась с 1270 до 1300 леев. Незначительно выросла цена акций предприятия «Aromatash» – с 5,30 до 5,49 лея, и цена акций бричанского сахарного завода «Nord-Zahăr» – с 0,80 до 0,94 лея.

В Секции Прямых Сделок зарегистрированы сделки по продаже единичных пакетов акций (голосовые торги) в объеме 1,3 млн леев. Цена акций общества «Otelcon» выросла на 5 лей и составила 35 лей за акцию. Единичными пакетами проданы 16,00% простых именных акций компании «Rada» (Бельцы) по 6,90 лея и 17,36% акций компании «Uzina de utilaj electrotermic» (Чадыр-Лунга) по 5,05 лея.

Фондовая биржа Молдовы

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер на предоставление типографских услуг. Заявки от типографий принимаются до 23 декабря.

Контактный телефон: 22 77 58.

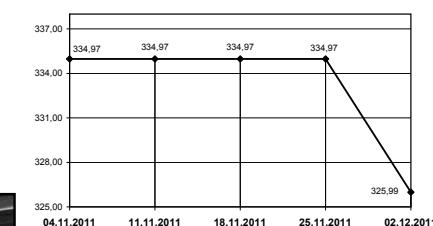
Объявление

Газета Capital Market проводит конкурс на лучший новый дизайн нашего сайта www.capital.market.md. Ваши предложения и вопросы присылайте на адрес gt@capital.market.md.

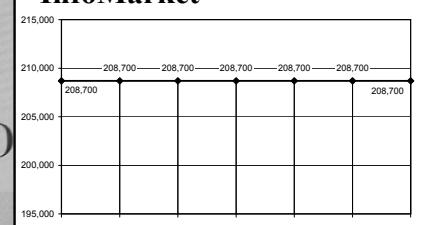
Дополнительную информацию
также можно получить по тел. 229445.

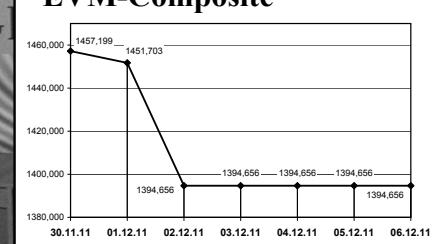
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 7.12.2011

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.7870
Доллар США	1	11.7809
Рубль российский	1	0.3785
Гривна украинская	1	1.4695
Лей румынский	1	3.6261

ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!

Газета Capital Market в рамках акции "Подпись 2012" предоставит 10% скидки на публикацию годового отчета акционерного общества при предоставлении годового подписного абонемента на нашу газету.

Редакция газеты
Capital Market

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от **1 декабря 2011 года**, были изучены результаты плановой проверки соблюдения законодательства в сфере страхования брокером в страховании-перестраховании «IMPERBROKER» S.R.L. Принято решение о признании недействительной лицензии серии CNPF №000644 от 29.05.2008, выданной «IMPERBROKER» S.R.L. на право осуществления посреднической деятельности в страховании, о привлечении к административной ответственности управляющего «IMPERBROKER» S.R.L., и перерасчете уменьшившихся доходов, оплате долгов, оплате деятельности НКФР и штрафов, согласно распоряжению об оплате.

Изучив представленное заявление, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение выдать акционерному обществу «BROKER-CAPITAL» лицензию на право осуществления дилерской деятельности на рынке ценных бумаг как основной деятельности, и брокерской, андеррайтинга и инвестиционного консалтинга – как смежных, сроком на 5 лет.

В целях проверки соблюдения положений законодательства о рынке ценных бумаг Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение провести комплексную проверку профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг коммерческого банка «Energbank» S.A. в период деятельности с 01.01.2008 по 30.11.2011.

Изучив представленные материалы и заявление, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение разрешить реорганизацию акционерного общества «PROMTEHGAZ» путем слияния (поглощения) с акционерным обществом «INCORGAZ», и акционерного общества «INCORGAZ» путем слияния (поглощения) с акционерным обществом «PROMTEHGAZ».

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку зарегистрировал в Государственном реестре ценных бумаг ценные бумаги согласно отчетам о результатах дополнительных эмиссий акций компаний:

– S.A. «PROMTEHGAZ» на сумму 284306 лей за счет собственного капитала в количестве 284306 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей. Уставный капитал S.A. «PROMTEHGAZ» составляет 31 414 лей и разделен на 31 414 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей; После увеличения уставный капитал составит 315 720 лей в количестве 315 720 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 1 лей;

– «COPILARIE» S.A. на сумму 854 700 лей за счет денежных средств в количестве 170940 простых именных акций номинальной стоимостью 5 лей. Уставный капитал компании составляет 115 300 лей и разделен на 23 060 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 5 лей. После увеличения уставный капитал составит 970 000 лей в количестве 194 000 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 5 лей;

– S.A. «MILEŞTI-VIN» на сумму 755 880 лей от конвертирования кредиторских долгов в количе-

стве 75588 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей. Уставный капитал компании составляет 3 049 100 лей и разделен на 304 910 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 10 лей. После увеличения уставный капитал составит 3 804 980 лей в количестве 380498 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей.

Кроме того, Административный совет НКФР принял решение разрешить государственную регистрацию изменений, внесенных в данные страховой компании «MOLDCARGO» S.R.L.

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от **5 декабря 2011 года**, принято решение о регистрации проспекта обязательного публичного предложения о получении контроля на вторичном рынке, объявленного инсайдером компании S.C. «Climățanul-Agro» S.R.L., предметом которого является приобретение 30 224 простых именных акций акционерного общества «Întreprinderea de reparație și deservirea tehnicii» по цене 5,00 лей/акция, сроком действия 30 дней с момента объявления.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку зарегистрировал в Государственном реестре ценных бумаг ценные бумаги акционерного общества «APĂ-CANAL CHIŞINĂU» согласно отчету о дополнительной эмиссии акций на сумму 20.170.100 лей в количестве 201701 простых именных акций номинальной стоимостью 100 лей, за счет собственного капитала. Уставный капитал компании составляет 566.745.100 лей и разделен на 5.667.451 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 100 лей. После увеличения уставный капитал составит 586.915.200 лей в количестве 5.869.152 простых именных акций номинальной стоимостью 100 лей.

Изучив представленное заявление, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переоформить лицензию брокера в страховании-перестраховании «ERVAX GRUP» S.R.L. серии CNPF №000541, выданную 20 марта 2008 года на право осуществления посреднической деятельности в страховании, путем замены приложения к лицензии с включением нового адреса, по которому осуществляется деятельность: мун. Кишинев, ул. Мария Чеботарь, 28, офис 3.

В результате исполнения требования законодательных и нормативных актов Национальной комиссии по финансовому рынку, а также на основе представленного заявления, Административный совет НКФР отменил Распоряжение Национальной комиссии по финансовому рынку №60/3-О от 24.12.2009 «О приостановлении операций на банковских счетах ссудо-сберегательной ассоциации «BİRLÄDENI».

В целях проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение провести комплексную проверку деятельности А.Е.І. «MAŞCAUȚI» в период деятельности с 01.01.2009 по 30.09.2011.

РАСПОРЯЖЕНИЕ о проведении плановой проверки соблюдения законодательства в области страхования предприятием с иностранным капиталом "EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE" 000

№52/7-O от 17.11.2011

Мониторул Официал №206-215/1829 от 02.12.2011

* * *

В целях проверки соблюдения законодательства в области страхования предприятием с иностранным капиталом "EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE" ООО, в соответствии с Планом деятельности Национальной комиссии по финансовому рынку на 2011 год и на основании положений ст. 1 ч. (1), ст. 3, ст. 4 ч. (1) и (2), ст. 8 п. f), ст. 21 ч. (2), ст. 22 ч. (1) и (3), ст. 25 ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998 «О Национальной комиссии по финансовому рынку» (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), ст. 55 ч. (1), (3) и (5) Закона №407-XVI от 21.12.2006 «О страховании» (Официальный монитор Республики Молдова, 2007, №47-49, ст. 213) Национальная комиссия по финансовому рынку

РЕШАЕТ:

- Провести плановую проверку соблюдения законодательства в области страхования предприятием с иностранным капиталом "EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE" ООО за период деятельности 25.04.2008 – 31.10.2011.
- Проверка будет проведена сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, назначенными приказом зам. председателя Национальной комиссии по финансовому рынку.
- Предприятие с иностранным капиталом "EUROLIFE BROKER DE ASIGURARE" ООО обеспечит доступ членов группы проверки ко всем документам и к другим источникам информации, необходимым для проверки.
- Настоящее распоряжение вступает в силу со дня принятия.

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ

Виктор КАПТАРЬ

Кишинэу, 17 ноября 2011 г.

Республика Молдова получит от ЕС 63,8 млн евро

Премьер-министр Влад Филат контрактингировал четыре соглашения о финансировании между Республикой Молдова и Европейским Союзом на общую сумму в 63,8 млн евро, сообщает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на Управление правительства по связям с прессой.

В церемонии подписания участвовал глава делегации Европейской комиссии в Республике Молдова посол Дирк Шубель.

Влад Филат отметил, что данное событие прекрасно вписывается в развивающиеся уже более двух лет по нарастающей отношения между Республикой Молдова и ЕС.

Премьер подчеркнул, что все четыре соглашения о финансировании являются пакетом помощи, над которым правительство и делегация ЕС в Кишиневе, а также эксперты Европейской комиссии из Брюсселя работали на протяжении года.

«Речь идет о новых фондах общей суммой в 63,8 млн евро, предоставляемых нашей стране в безвозвратной форме. Эта помощь является дополнением к ранее подписанным нами соглашениям, она позволяет нам утверждать, что правительство Республики Молдова осваивает весь потенциал помощи ЕС на пути нашей интеграции в большую европейскую семью», – отметил председатель правительства.

Учитывая значительную сумму и большую важность этих соглашений, глава кабинета министров остановился на каждом из документов в отдельности.

В первую очередь, премьер отметил Соглашение о финансировании по Программе бюджетной помощи для финансирования реформы в энергетической сфере в размере 42,6 млн евро. Цель программы – поддержать выполнение действий, предусмотренных Энергетической стратегией Республики Молдова до 2020 года.

«Целью действий, которые надлежит выполнить, является рост эффективности, конкурентоспособности и повышение надежности энергетического комплекса, и одновременно – повышение энергетической безопасности страны, модернизация энергетической инфраструктуры, а также использование возобновляемых источников энергии и интеграция в европейский энергетический рынок», – отметил Влад Филат.

Он подчеркнул, что программа способствует приведению законодательной и нормативной базы в соответствие с европейскими нормами, улучшит отраслевую политику и укрепит институциональные возможности основных ее участников, а с другой стороны, посредством программы будет внедрен ряд проектов в таких отраслях, как энергоэффективность и использование возобновляемой энергии в социально значимых объектах, в том числе школах, детсадах, больницах и т. д. Будет также проведен энергетический аудит и выданы сертификаты соответствия более чем для 500 домов по всей стране, преимущественно в Кишиневе.

«Грант будет выплачен в течение трех лет, начиная с данного момента, при условии выполнения критериев достижений, предусмотренных в матрице политики», – отметил глава кабмина.

Другое подписанное Владом Филатом соглашение касается пополнения на 5 млн евро Программы бюджетной поддержки в области водоснабжения и канализации.

«Дополнительные фонды совместно с теми, что были выделены ранее, приведут к 110 тыс. новых подключений к сети водоснабжения в сельских населенных пунктах и примерно 50 новым подключениям к системе канализации», – заявил премьер-министр.

По его словам, третье соглашение касается продления еще на год периода выполнения Программы бюджетной поддержки в области здравоохранения, что позволит завершить ряд важных дел, в том числе реконструкцию медицинского учебного центра, а также привлечь инвестиции для модернизации Республиканской клинической больницы. Для этого будет выделено около 4,47 млн евро.

«Четвертое контрактное соглашение на общую сумму в 16,2 млн евро касается финансирования работ по восстановлению участка объездной дороги города Унгень протяженностью 7 км, являющейся частью трассы Кишинев – Унгень – Скулень. Начало работ запланировано на будущий год», – сообщил Влад Филат.

Он также объяснил и о завершении переговоров по новому пакету документов на сумму в 36 млн евро, который будет подписан до конца нынешнего года. 14 млн евро будет направлено на модернизацию государственных административных институтов, в том числе укрепление способностей по внедрению будущего Соглашения об ассоциации, и подготовку национальной системы к будущему Соглашению о свободной торговле.

«Из этого пакета помощи будут профинансированы меры по укреплению доверия между двумя берегами Днестра (на сумму в 12 млн евро) через продвижение общих проектов в социальной сфере и развитие инфраструктуры, защиты окружающей среды и поддержке гражданского общества», – отметил премьер.

Влад Филат также сказал, что еще один проект на сумму в 10 млн евро, который в настоящее время находится в процессе завершения, касается финансирования судебной системы. Проект предваряет Комплексную программу бюджетной поддержки в области реформы судебной системы на сумму около 52 млн евро.

Глава делегации ЕС в Республике Молдова поблагодарил правительство нашей страны за приложенные усилия в ходе переговоров по соглашениям, контрактингированным на днях Владом Филатом.

«Представленная Евросоюзом помощь в рамках внедрения соответствующих соглашений внесет значительный вклад в экономическое развитие Республики Молдова», – заявил Дирк Шубель.

Он также поздравил правительство Республики Молдова с началом официальных переговоров по созданию Зоны углубленной и всеобъемлющей свободной торговли с ЕС, и пожелал молдавскому премьеру успехов в продолжении диалога и внедрении всех начатых совместно с Евросоюзом проектов.

ЕБРР дает 11,7 млн евро на ремонт улиц

Двухдневный визит президента Европейского банка по реконструкции и развитию (ЕБРР) Томаса Мирроу состоялся из ряда встреч с официальными представителями молдавских органов власти. В ходе визита было подписано Соглашение с примэрией Кишинева о займе на восстановление дорожной инфраструктуры.

Пакет финансирования ЕБРР включает 10,3 миллиона евро из собственных средств банка и транша в размере 1,4 миллиона евро от Специального фонда зеленой энергии. К тому же, Европейский инвестиционный банк (ЕИБ) рассматривает возможность выдачи параллельного займа в размере 10,3 миллиона евро для проекта. Кредит будет выдан на 10 лет с льготным периодом 2 года и процентной ставкой в размере 5% годовых.

«Эти инвестиции послужат повышению роли частного сектора посредством тендров на управление уличными парковками и проведение работ по восстановлению и содержанию дорог», – заявил Т. Мирроу.

В рамках проекта, в следующие два года будет отремонтировано шесть основных транспортных артерий и улиц Кишинева, построены новые центральные пешеходные зоны, восстановлены подземные сети, тротуары, и установлено публичное освещение. Проект включает в себя создание уличных парковок, которые будут использоваться с применением новых схем взима-

ния пошлин. Впрочем, концепция парковок разрабатывается за счет отдельного гранта ЕБРР.

В 2010 году ЕБРР выдал займ в размере 5 млн евро муниципию Кишинев в качестве софинансирования приобретения 102 современных троллейбусов. Этот проект софинансируется ЕИБ и «Facilitatea de investiții pentru vecinătatea Uniunii Europene».

Банк не исключает в будущем расширения сотрудничества и в других отраслях – банковской, электроэнергетической и сельском хозяйстве. С начала будущего года в Бельцы прибудет миссия ЕБРР для изучения возможности инвестиций в городской транспорт. «Нас интересует сотрудничество с другими городами Молдовы, но сначала они должны сделать прозрачными закупки и бюджетную систему», – отметил Пол Анри Форестье, директор по Кавказу, Молдове и Беларуси, не уточнив, какие именно формы примет участие банка в Бельцах.

Президент ЕБРР заявил в ходе пресс-конференции, что банк намерен увеличить свою роль в процессе приближения Молдовы к Европейскому Союзу. «За послед-

ние 2 года наше участие в Молдове составило около 100 миллионов евро, и мы желаем сохранить эти позиции на последующие годы. ЕБРР является международной финансовой организацией, а не органом ЕС. Поэтому, что касается сближения Молдовы и ЕС, мы будем продолжать и расширять финансирование путем повышения энергетической эффективности развития финансового рынка Молдовы» – сказал Т. Мирроу.

Он отметил, что ЕБРР заинтересован в хороших проектах, и не руководствуется крупными суммами финансирования, приоритет отдается длительному эффекту инвестиционных структур. Диалог направлен на конкретные меры и экспертизу, связанных с правовым аспектом финансового сектора и деловой среды Молдовы.

По мнению Т. Мирроу, именно политический диалог может повлиять в значительной степени на рост объемов инвестиций.

На вопрос журналистов об отношении ЕБРР как акционера ряда молдавских коммерческих банков к безопасности и стабильности молдавской банковской системы, Т. Мирроу отметил, что наша система лучше, чем в некоторых европейских странах, так как ее модель финансирования является следствием довольно большого объема капитала и ликвидности банков. «С другой стороны, это означает, что экономика и финансовый сектор в меньшей степени интегрированы с европейскими рынками. Так что, нельзя пренебрегать возможностями и преимуществами роста, как это случилось на европейском рынке», – сказал президент ЕБРР.

Недавно ЕБРР предложил поддержку развитию банковской системы финансового и технического плана. Помощь связана с предоставлением кредитных линий инвестиционного характера и выгодных условий молдавским банкам в целях их развития.

Лилия ПЛАТОН

В строительство парковки возле Кишиневского аэропорта будет инвестировано около 5 млн евро

Конкурсный отбор частных компаний в рамках Проекта строительства многоуровневой парковки возле Кишиневского международного аэропорта площадью не менее 700 кв. м и минимум на 700 мест, стартовал на днях. Строительство будет проходить в соответствии с требованиями ЕС, конкурсный отбор компаний продлится до 23 января 2012 года, передает «МОЛДПРЕС».

Проект был запущен в 2010 году Агентством публичной собственности, и вписывается в план по модернизации инфраструктуры аэропорта, что будет способствовать дальнейшему росту пассажиропотока.

Генеральный директор Агентства публичной собственности Тудор Копач сказал на пресс-конференции, что в течение года в строительство многоуровневой парковки предполагается инвестировать около 4-5 млн евро. Финансирование проекта будет осуществляться на основе модели проектирование-строительство-эксплуатация-передача.

У концессионера будет возможность развивать инфраструктуру парковки (гостиница, кафе быстрого питания и другие коммерческие услуги), что обеспечит ему более высокий уровень доходности. Согласно условиям эксплуатации парковки в Кишиневском аэропорту, она будет отдана в концессию на срок не более 20 лет.

Он также уточнил, что за последние два года в Республике Молдова было инициировано 73 проекта государственно-частного партнерства, из которых 12 находятся на этапе развития в соответствии с договорными условиями, 2 контролируются государственно-частным партнерством на этапе переговоров, 15 находятся на этапе отбора частным партнерством, 12 – на этапе получения заключения, еще 32 предложены к запуску.

На 2012 год к запуску предложено 30 проектов государственно-частного партнерства, в том числе 14 проектов социального строительства, 2 – в области спорта, 4 – медицины, 3 – общественно полезных проектов, еще 3 – в области информационных технологий и связи, 1 проект в сфере культуры и 3 – в транспорте.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.
E-mail: info@cnpf.md

În atenția acționarilor SA«Floarea Soarelui»

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinară a acționarilor S.A. "Floarea Soarelui". Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 23 decembrie 2011 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participantilor: de la ora 10-00 pînă la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la aprobarea unor tranzacții de proporții.
2. Cu privire la autentificarea semnăturilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 06.12.2011.

Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 13.12.2011 de la orele 10 pînă la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționari vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederile legislației.

Relații la tel.: (231) 5-26-49.

Directorul General

Spre atenția acționarilor Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A.

Prin ordinul organului executiv din 05 decembrie 2011 s-a decis de a convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A. pentru ziua de 19 decembrie 2011, orele 15:00,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la aprobarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii a V-a (suplimentară) inchisă de acțiuni.
2. Desemnarea persoanei autorizate cu dreptul de a reprezenta interesele Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A. în fața persoanelor fizice și juridice.

De a ține adunarea generală extraordinară a acționarilor societății pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201, cu prezența acționarilor.

De a informa acționarii Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A. despre ținerea adunării generale extraordinare prin aviz public și suplimentar prin aviz poștal.

De a întocmi lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală extraordinară, prin intermediul „Registru” S.A., conform situației din 05 decembrie 2011.

De a familiariza acționarii Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A. cu materialele din ordinea de zi a adunării generale extraordinare, începînd cu 09 decembrie 2011, în orele de lucru de la 10:00 pînă la 16:00, la sediul companiei, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201, la juristul companiei.

De a înregistra acționarii Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A., la 19 decembrie 2011, de la orele 14:30 pînă la orele 14:50 la sediul companiei, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201.

Pentru a participa la adunarea generală extraordinară, acționarii Î.M. „GLASS CONTAINER PRIM” S.A. vor avea asupra sa documentul, care atestă imputernicirile lor.

Relații la telefonul – 47 24 18.

К сведению акционеров АО „Universcom”

Советом общества „Universcom” SA (протокол №2 от 25.11.2011) принято решение:

1. Направить на выплату промежуточных дивидендов акционерам „Universcom” SA 722942,40 лей из расчета 1,60 лей на 1 голосующую акцию эмитента. Дивиденды выплачиваются по результатам деятельности за период с 01.01.2011 года по 30.09.2011 года.
2. Список акционеров и номинальных владельцев акции общества, имеющих право на получение промежуточных дивидендов, составлен по состоянию на 10 ноября 2011 года, согласно ч. 4, ст. 49 Закона «Об акционерных обществах».
3. Форма оплаты дивидендов – денежными средствами.
4. Срок выплаты дивидендов с 20 декабря 2011 года.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Елена ПУЙ,

Елена ВАСИЛАКЕ, Инга КАЗАЧЕК,

Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере используются материалы информационных агентств „Moldpress“ и „InfoMarket“.

Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах „Capital Market“, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “PRAG 3”

«Палочка-выручалочка» для туристов

Наступила зима – время праздников и время поездок на отдых. Собрав багаж, надо подумать и еще об одной вещи – безопасности путешествия. Мы побеседовали с профессионалами в сфере туристического страхования о тонкостях и деталях в этом деле.

ОБЯЗАТЕЛЬНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

«Медицинское страхование туристов, выезжающих за рубеж, можно сравнить с волшебной палочкой, которая, в случае чего, решит все проблемы со здоровьем, даже если человек не владеет языком страны, где отдыхает, не знает, в какое учреждение нужно обращаться, не может двигаться или получил серьезную травму», – говорит Валентин Изман, начальник отдела урегулирования ущерба страховой компании «Moldasig».

Надо сказать, что в Молдове туристическое страхование является обязательным и осуществляется при помощи туристических компаний, которые заключили договоры о сотрудничестве со страховыми компаниями, владеющими соответствующей лицензией на право осуществления данной деятельности.

Елена Боксан, заместитель директора туристического агентства «Canonic Tour», говорит, что на сегодняшний день туристические агентства предлагают всем туристам минимальные туристические страховые пакеты при выезде за границу.

По данным Национального бюро статистики, с помощью туроператоров в январе-сентябре 2011 года за границу выехали 119 287 туристов, что на 17% больше, по сравнению с аналогичным периодом 2010 года. Большинство молдавских граждан выехало с целью отдыха и развлечения (97,8%). Более 40% всех молдавских граждан, выехавших за границу, предпочли отдохнуть в Турции, 34,5% – в Болгарии, около 9% – в Украине, 6,5% – в Румынии, 3,2% – в Греции, 1,7% – в Египте.

По словам В. Изман, «Moldasig» работает с 2/3 всех туристических компаний Молдовы. Так, в 2010 году «Moldasig» продала 30 тысяч медицинских полисов на сумму 9,3 млн лей, то есть примерно 45% от общего объема по рынку.

ЗИМНИЙ ТУРИЗМ САМЫЙ ОПАСНЫЙ

«Зимой молдаване чаще всего выезжают на отдых в горы в Болгарию, Румынию, Австрию, Турцию, Украину. Если в первые

четыре страны туристы едут посредством туроператоров, то есть, автоматически получают страховой полис, то в Украину наши соотечественники часто выезжают самостоятельно, не приобретая полисы медицинского страхования. Впрочем, есть и такие люди, которые приходят покупать медицинскую страховку для въезда в соседнюю страну. Таких, конечно, мало, и мы призываем всех не оставлять на волю случая вопросы безопасности своего здоровья, тем более, что цены на медицинские полисы в Украине меньше, чем в Европе», – сообщил В. Изман.

Зимний туризм более опасен, чем летний. Зимний отдых предполагает горы, лыжи. Кстати, и расходы по наступившему страховому случаю тут выше. Если урегулирование страхового случая в летний период стоит примерно 100 евро, то зимой эта сумма составляет примерно 350 евро. Чаще всего это связано с транспортировкой человека, получившего травмы во время катания на лыжах.

Е. Боксан согласна с этим утверждением. Она заметила, что «зимний туризм характерен для людей с высокими доходами. В целом, наши граждане отдыхают только раз в году, преимущественно летом. Надо учесть еще и то, что цены постоянно растут, формальности, связанные с выездом, все усложняются. Так, в этом году путевка в Румынию и Болгарию стоит примерно 600 евро на человека. Конечно, цена зависит от ряда факторов: гостиницы, области, включенных услуг и так далее».

По ее словам, те, кто намеревался выехать зимой на отдых за границу, уже приобрели путевки.

ДЕМПИНГ НА РЫНКЕ СТРАХОВАНИЯ

«Чаще всего мы предоставляем туристам минимальный пакет на подписи без того, чтобы объяснять, что клиент может воспользоваться другими, более дорогими пакетами страхования. Для этого нам нужно потерять много времени и половину клиентов, которые к нам обращаются. Поэтому мы работаем в пользу страховых компаний и в ущерб себе», – говорит Е. Боксан.

В. Изман сообщил, что в этом году «Moldasig» снизила цену медицинского полиса для выезжающих за рубеж туристов на 25%, это решение было продиктовано ситуацией на рынке страхования Молдовы. Точнее, ситуация создана страховыми компаниями, ведущими «политику» низких цен, то есть демпингом. Так, нынешняя цена, предлагаемая «Moldasig» по медицинскому страхованию на 1 день, за границей составляет 0,47 процента. На самом деле эта цена должна быть около 1 евро в день.

По поводу расходов на страхование, Е. Боксан отметила, что это зависит от ряда факторов, но в среднем они составляют 1,5 евро на человека на 5-6 дней.

В. Изман сообщил, что в случае зимнего туризма, туроператоры рекомендуют клиентам страховые полисы с высоким коэффициентом риска. Это означает удвоение цены на страховой продукт, но и покрытие многих рисков. Если семья из двух взрослых и одного ребенка в летний период страхуется на сумму 10 евро, то во время зимнего отдыха нужно заплатить 21 евро за 8 дней.

«За всю историю нашей деятельности ни один клиент не запросил более дорогой пакет страхования, то есть дороже того, что мы обычно предлагаем. С одной стороны, люди просто плохо информированы, а с другой, все считают, что с ними уж точно ничего не произойдет, так что незачем платить дополнительные деньги за медицинское страхование», – говорит Е. Боксан.

И, ВСЕ ЖЕ, НЕСЧАСТНЫЕ СЛУЧАИ ЕСТЬ

«На 30 тысяч застрахованных человек ежегодно приходится примерно 1000 несчастных случаев, по которым компания «Moldasig» выплатила ущерба на сумму 2,8 млн лей. Надо отметить, что за девять месяцев этого года количество зафиксированных несчастных случаев уже превысило 1000. В этом году это связано с отдыхающими в Болгарии», – сообщил В. Изман.

По словам Е. Боксан, в летний период происходит в среднем 2-3 страховых случая на 3000 клиентов, которых обслуживает туроператор, что не так уж много.

«Мы стараемся оплатить ущерб клиенту по страховому случаю в течение трех дней, стараемся не продлевать процедуру, заставляющую клиента делать бесчисленные копии документов, переводы и другие формальности, то есть то, чем занимаются некоторые компании на местном рынке страхования», – утверждает В. Изман.

По его словам, только в 0,5% случаев компания отказывает в выплате ущерба по объективным причинам, а именно когда кли-

енты плохо осведомлены и часто пользуются услугами неизвестных, неопытных страховых компаний. Такие компании в погоне за клиентом трубят о низких ценах, но в то же время не покрывают всех рисков.

Клиент должен быть очень внимателен при выборе продукта, так как речь, в конце концов, идет о его безопасности и здоровье.

В этой ситуации клиенту не следует гнаться за дешевым продуктом, который не покрывает риски. При выборе медицинской страховки надо узнать, какие риски покрывает данный страховой полис. Надо также поинтересоваться, сотрудничает ли местная страховая компания с компанией из страны назначения, чтобы обеспечить оперативное вмешательство в случае наступления страхового случая и для оказания качественной помощи.

Если говорить о зимнем туризме, клиент должен уточнить, имеет ли медицинское страхование коэффициент повышенного риска для покрытия всех рисков.

ЧТО ВКЛЮЧАЕТ В СЕБЯ ТУРИСТИЧЕСКИЙ СТРАХОВОЙ ПОЛИС?

В случае страхования туристов страховыми случаями считаются: смерть, краткосрочные заболевания, травмы, то есть все, что произошло ненамеренно и не по вине туриста. Если в момент наступления страхового случая турист находился в состоянии опьянения, сумма оплаты, предусмотренная страховым полисом, не выплачивается. Не считаются страховыми случаями хронические боли, инфекционные, сердечно-сосудистые, онкологические, зубные заболевания.

Если турист нарушит условия страхового полиса, компания вправе не платить страховую сумму.

Татьяна СОЛОНОРЬ

Полис страхования туриста, выезжающего на отдых за границу, обычно включает:

- оказание первой медицинской помощи туристу во время путешествия при несчастном случае или заболевании;
- транспортировка в близлежащую больницу, где есть возможность получить адекватную медицинскую помощь;
- транспортировка туриста в родную страну под надлежащим присмотром;
- медицинская помощь в больнице и информирование семьи пациента;
- обеспечение необходимыми медикаментами в случае, если их нельзя получить в стационаре на данный момент;
- в случае необходимости консультация врача;
- плата услуг по транспортировке пациента или трупа в страну пребывания;
- перевозка останков туриста.

При заключении договора о страховом полисе страховая сумма зависит от страны, которую намерен посетить турист, и рассчитывается исходя из покрытия минимальных расходов.

Сколько на самом деле стоит потребительский кредит?

Жители Молдовы внимательно относятся к большинству рекламных сообщений и буклетов, которые трубят о низких процентах по кредитам для личных нужд. Однако немногие клиенты знают о том, что общая стоимость кредита может быть больше, чем кажется на первый взгляд.

Для некоторых из нас кредиты стали обычным делом. Статистика подтверждает тот факт, что молдаване все чаще обращаются в учреждения по кредитованию, будь то коммерческие банки, или организации по микрофинансированию. В целом, люди прибегают к кредитам для покупки недвижимости, для строительства и развития, приобретения вычислительной и бытовой техники. Так, по данным НБМ, в октябре общий объем потребительских кредитов составил 6,76% от всех кредитов, кредитов на приобретение недвижимости, строительства и развития – 12,12%.

Начальник управления маркетинга и PR ProCredit Bank Лилия Пынтя рассказала нам, что самыми востребованными кредитами являются кредиты в национальной валюте, составляющие около 70% от портфеля предоставленных кредитов. Кредиты в евро достигают приблизительно 10%, в долларах – 20% от общего объема кредитов, выданных физическим лицам. «Цель и срок кредита влияют на валюту, в которой будет выдан кредит: кредиты в леях предлагаются на более краткие сроки, тогда как в иностранной валюте – на более долгий срок. Мы советуем клиентам брать кредит в той валюте, в которой они получают ежемесячный доход. Более того, мы обращаем внимание клиентов на то, что стоимость приобретенного товара должна быть возмещена, то есть стоимость приобретенных товаров должна быть выгодна для клиента», – считает Лилия Пынтя.

В настоящее время финансовые учреждения Молдовы предлагают потребительские кредиты на срок от одного до трех лет, ипотечные кредиты выдаются на срок в пределах 4 лет. Предлагаются два способа выплаты кредита: ежегодная выплата и ежемесячная выплата равными частями. Большинство дебиторов выбирает именно ежемесячное погашение долга равными долями, так как они берут долгосрочные кредиты, и данный вид выплаты наиболее удобен. При первом же изучении предложений финансовых организаций можно заметить, что кредиты с залогом имеют более выгодную процентную ставку, приблизительно на 3-5 процентных пункта меньше. Таким образом, средняя процентная ставка кредитов с залогом составляет 16%, без залога – 19% в год. Большая часть предложений для физических лиц поступает от Mobiasbanca (12), Moldinconbank (9) и Victoriabank (8). Финансовые небанковские учреждения также выступают с различными предложениями, но в то же время, более настойчиво проводят рекламную политику наподобие «за три часа, только при наличии паспорта».

КОМИССИОННЫЕ – ГОЛОВНАЯ БОЛЬ ДЛЯ ДЕБИТОРОВ

Каждый клиент выбирает вид кредитования согласно своим нуждам и преимуществам, которые он предлагает. Для того, чтобы сделать правильный выбор, клиент должен смотреть на два важных элемента – процентную ставку и комиссионные. Процент кредитования легко узнать, так как уже давно отечественные банки размещают информацию об этом на своих сайтах. Но в большинстве случаев клиент может узнать о реальных ставках только после того, как дело

окредитовании передается на изучение, и оплачены услуги по его анализу. Подобная схема практикуется в основном организациями по микрофинансированию, однако есть и коммерческие банки, пользующиеся данной схемой. Если после изучения предложения клиент решит обратиться к услугам другого банка, предлагающего более дешевые кредиты, он будет обязан отказаться от заявки на кредит и расходов, уплаченных за этот комиссион. В среднем, коммерческие банки взимают 100 лей за изучение кредитного дела с залогом, и 50 лей – без залога. Большинство организаций по микрофинансированию отказались от данного комиссиона, но включили другой – за предоставление кредита, составляющий около 2% от кредитуемой суммы, но не менее 500 лей (в банках аналогичная ситуация). Комиссион взимается в момент предоставления кредита или включается в размер предоставляемого кредита.

Некоторые финансовые учреждения имеют комиссионные за ежемесячное обслуживание кредита, которые включаются в начальную сумму. Для клиента более выгодно, если эта комиссия рассчитывается в зависимости от сальдо кредита и падает по мере оплаты займа.

Итак, клиенту необходимо знать, что общая стоимость кредита составляется из процентной ставки, всех комиссий, налогов и расходов, относящихся к кредиту. Часто именно менее прозрачные комиссионные создают дебитору проблемы, ведущие к избыточным долгам.

В целом клиенты должны быть внимательными при рассмотрении комиссионных, практикуемых некоторыми банками и небанковскими организациями, которые включают:

комиссию за изучение дела – 100 лей; комиссию за предоставление кредита – 1,5-2% (минимум 500 лей) от суммы договора по предоставлению кредита;

комиссию за управление кредитом – 0,15-0,35% ежемесячно от суммы кредитного договора;

отступную комиссию – около 1,5% от изымаемой суммы;

комиссию за риск – около 0,15% от стоимости кредита, может быть включена в процентную ставку;

комиссию за оценку недвижимости (в случае кредитов по недвижимости/ипотечных кредитов) или автомобиля (для лизинговых кредитов) – приблизительно 1600 лей и 400 лей;

комиссию за реорганизацию кредита – 0,5% от суммы кредита;

единую комиссию за досрочную оплату – 1% от суммы;

взыскание – 0,1% от неоплаченной суммы, за каждый день просрочки в случае несвоевременной оплаты суммы по ежемесячному обслуживанию кредита (не менее 20 лей).

Для повышения лояльности клиентов коммерческие банки начали использовать скидки на процентную ставку для клиентов с хорошей кредитной историей. Например, на потребительский кредит „Express+“ от Moldinconbank предлагается 17% годовых клиентам с положительной кредитной историей, и 18,5% для тех, кто не располагает такой. Однако организации по микро-

финансированию пока не размещают в Бюро кредитных историй данные своих клиентов.

Сергей Ганган, коммерческий директор OMF „Express Leasing“, признает, что между банковскими и небанковскими финансовыми учреждениями существует жесткая конкуренция, борьба за каждого клиента. Таким образом, организация, в которой он работает, пересмотрела политику кредитования и снизила процентную ставку с 28% до 22% в год, а также понизила до минимума необходимый для кредитования пакет документов. «Стандарт кредитного предложения зависит от средств, которыми располагает организация. Разумеется, у коммерческих банков преимущество в этом смысле. Поэтому бывают случаи, когда предлагаемый банком кредит стоит дешевле, чем тот же кредит, предлагаемый организацией по микрофинансированию. Тем не менее, помимо процентной ставки, клиент ищет и другие преимущества», – утверждает он.

ТО, ЧТО НАПИСАНО МЕЛКИМ ШРИФТОМ, МОЖЕТ ДОРОГО ВАМ ОБОЙТИСЬ!

Закон разрешает всем коммерческим организациям, как банкам, так и организациям по микрофинансированию, работать с комиссионными. В то же время, они обязаны информировать клиента обо всех возможных выплатах при составлении договора, чтобы клиент был уведомлен о реальной стоимости кредита. Экономические эксперты говорят, что были зарегистрированы случаи, когда работники кредитных учреждений неправильно информируют клиента об условиях кредитования.

Поэтому при подписании договора необходимо быть крайне осторожным. Оказавшись в затруднительном финансовом положении, клиент неоднократно подписывает договор, не прочитав его. Подобным образом ведут себя даже служащие данных учреждений!

Мелкий шрифт содержания договоров является еще одной проблемой. По своему собственному опыту могу сказать, что подобного рода договоры были мною замечены в одной из организаций по микрокредитованию. Мало у кого хватает терпения дочитать договор до конца, и люди в спешке подписывают его. Обычно такие люди после погашения кредита с ужасом обнаруживают, что они переплатили в несколько раз больше, чем на то указывала номинальная кредитная ставка.

Независимо от взятой в кредит суммы и вида кредитования, любой клиент должен внимательно прочитать, что написано мелким шрифтом на формулярах и договорах, а также понимать смысл всех терминов. Также, нужно проверить скрытые оговорки, которые исказывают основной смысл, и найти статьи о взысканиях в связи с несвоевременной выплатой или неуплатой соответствующих сумм.

Лилия ПЛАТОН

Universalbank объявил о продаже компании U-PAY Terminal

Он является ее учредителем со 100% долей владения в капитале. Компания U-PAY Terminal, занимающаяся приемом электронных платежей через специальные терминалы, была создана 28 июня 2011 г. Главная цель ее деятельности – финансовый лизинг и другие услуги финансового посредничества.

Платежные терминалы U-PAY предназначены для приема наличных денег в национальной валюте или посредством банковских карт для осуществления платежей за различные услуги: Moldtelecom, SunTV, Orange-Moldova, Red Union Fenosa, Apar canal Chisinau и т. д. Мониторы терминалов позволяют размещать рекламную информацию.

У предприятия 106 терминалов, расположенных в Кишиневе, Бельцах, Оргееве, Комрате и других городах. Электронные терминалы U-PAY установлены во всех крупных торговых центрах столицы (ELAT, MallDova, Megapolis Mall), в сети всех супермаркетов, в офисах Moldtelecom, Starnet и др.

Уставный капитал U-PAY Terminal составляет 14,6 млн леев. Чистая прибыль предприятия на 30 сентября 2011 г. составила 21,8 тыс. леев, чистый приток денежных средств – 299 тыс. 665 леев. В III квартале 2011 г. через терминалы U-PAY было осуществлено свыше 356,8 тыс. операций на общую сумму свыше 25 млн леев. Заявки на приобретение компании U-PAY Terminal принимаются до 8 декабря 2011 г.

Растет занятость

В III квартале 2011 г. экономически активное население Молдовы составило 1 млн 347,2 тыс. человек, увеличившись на 2,5% (33,4 тыс.) в сравнении с тем же периодом 2010 г.

Как сообщили агентству InfoMarket в Национальном бюро статистики, при этом занятое население составило 1 млн 276,1 тыс. человек, увеличившись на 3,9% по сравнению с соответствующим периодом 2010 г.

В структуре активного населения доля занятого населения выросла с 93,5% до 94,7%, а доля безработных сократилась с 6,5% до 5,3%. По данным НБС, среди экономически активного населения наблюдается равенство полов: доля мужчин составляет 50,5%, женщин – 49,5%. В то же время, доля экономически активного населения в городах выше, чем в селах – 54,8% против 45,2%.

Уровень активности населения в возрасте 15 лет и старше (соотношение активного населения в возрасте 15 лет и старше к общей численности этого же возраста) составил 45,3% против 44,3% за тот же период 2010 г. Этот показатель выше у мужчин – 48,3%, чем у женщин – 42,6%. В городской местности он составил 48,1%, а в сельской – 43,2%. В возрастной категории от 15 до 29 лет этот показатель составил 33,9%, а в категории от 15-64 лет – 50,1%, увеличившись на 0,7 процентного пункта в сравнении с III кварталом 2010 г.

Самый высокий уровень активности (52,7%) был в возрастной категории 16-56 лет для женщин и 16-61 год – для мужчин. Численность занятого населения составила свыше 1 млн 276,2 тыс. человек, увеличившись на 3,9% в сравнении с III кварталом 2010 г.

Доля мужчин и женщин была практически одинаковой – 49,8% и 50,2%, соответственно. Из общего числа занятого населения, 44,3% – городское население, 55,7% – сельское. Уровень занятости населения в возрасте 15 лет и выше (соотношение занятого населения к общему населению 15 лет и старше) составил 42,9%, увеличившись на 1,5 п.п. в сравнении с тем же периодом 2010 г. Этот показатель был выше у мужчин, чем у женщин – 45,5% и 40,6%, соответственно. В городской местности уровень занятости (44,7%) был выше, чем в сельской местности (41,6%). Самый высокий уровень занятости (49,7%) был в возрастной категории 16-56/61 год (для женщин и мужчин, соответственно).

InfoMarket

Новое направление денежной политики НБМ

После постоянного повышения ставки рефинансирования с исторического минимума 5% до 10% в течение последних двух лет, впервые с момента недавнего экономического кризиса Национальный банк Молдовы принял решение снизить основную ставку на 0,5 пункта. На первый взгляд, эта мера кажется неожиданной, если учесть, что ежегодно инфляция значительно превышает уровень, запланированный Центробанком, а экономический рост, хоть и замедленный, еще сохраняет свои темпы. Попробуем разобраться и найти объяснение этому решению и, особенно, спрогнозировать, как это отразится на всей экономике.

КАКОВА МОТИВАЦИЯ?

В первую очередь, чтобы понять решения, принимаемые в рамках денежной политики, надо помнить и о политике предвидения («forward-looking»), которой руководствуется любой центральный банк, озабоченный сдерживанием инфляции, в том числе и НБМ. Так, из-за того, что для получения результатов от мер, принимаемых банком, требуется примерно 3-4 квартал, банк занимается в основном инфляционными ожиданиями, и в меньшей степени – текущей инфляцией. Поэтому, хотя недавнее решение о снижении основной ставки кажется неожиданным с точки зрения того, что годовая инфляция превышает установку Центробанка (8,9% против 5% ±1 п.п.), оно идеально аргументируется такими аспектами как:

- ожидание дефляции в 2012 году. Согласно прогнозам, инфляция может снизиться до 6,5%-7,0% в течение будущего года наряду с устранением немонетарных факторов, обусловивших рост цен, в частности, во второй половине года. Имеется в виду пересмотр тарифов за коммунальные услуги, рост цен в регионах на продукты питания и производственные затраты, которые имеют краткосрочный эффект (максимум 1 год), но которые не поддаются контролю со стороны Центробанка. В итоге, НБМ практиче-
- тически игнорирует нынешнюю инфляцию и адаптируется к ожидаемому в 2012 году дефляционному процессу. Цель заключается в том, чтобы денежная политика не повлекла за собой обратные последствия для экономического роста;
- отрицательные макроэкономические ожидания на фоне кризиса суворенных долгов в зоне евро. Сложная экономическая ситуация на региональном и мировом уровнях, обусловившая падение потребительского спроса, снижение темпов промышленного производства и замедление экономического роста, а также возможность преодоления этой ситуации сделают возможным усиление дефляционных процессов в следующем году. Кроме того, станет возможным ослабление денежной политики с тем, чтобы смягчить отрицательные результаты кризиса;
- высокий уровень неопределенности внешнего и внутреннего экономического развития. Это подталкивает НБМ проводить инертную денежную политику, так что изменение ставки рефинансирования распределяется на большие периоды времени. В итоге, очень возможно, что недавнее снижение всего на 0,5 п.п. станет всего лишь первым этапом процесса адаптации к ожидаемой в будущем году дефляции.

КАКОВЫ ПОСЛЕДСТВИЯ?

Теоретически, процесс запуска исполнения решений по денежной политике включает в себя несколько этапов: снижение основной ставки позволяет банкам давать более дешевые кредиты, что приводит к снижению процентных ставок, а затем к росту кредитования и, соответственно, росту потребления и инвестиций. В результате, все это отражается на росте цен и обесценении национальной валюты. Однако, каков практический итог снижения основной ставки на 0,5

п.п. в молдавской экономике? В краткосрочной перспективе – неизменный. Причина в том, что есть множество факторов, которые влияют на эффективность денежной политики, среди них главными являются аморфный рынок капитала и высокий уровень ликвидности в банковской системе, что лишает банки заинтересованности во взаимном кредитовании или кредитовании у Центробанка. Впрочем, в среднесрочной перспективе это решение может поддержать процесс снижения процентных ставок,

Адриан ЛУПУШОР

широко участвовать и рассказать о своих ожиданиях и требованиях к сотрудникам в смысле компетенции, навыков, знаний и прочего».

ТПП предложила коммерсантам решение – создать группу поддержки реформирования системы профессионального образования, чьей целью будет активное участие бизнеса в этом процессе, и в которой может принять участие любой заинтересованный предприниматель. Немецкие эксперты высоко оценили это предложение, выразив уверенность, что поддержка этой инициативы даст отличные результаты как для деловой среды, так и для профессионального обучения. И даже речи нет о простом копировании немецкой системы профессионального образования. Она складывалась веками, изменялась и формировалась в отличных от молдавских исторических и экономических условиях. Достаточно того, что на основе немецкой модели будет создана собственная модель образования, эффективная, конкурентоспособная и отвечающая нынешним экономическим реалиям. По словам одного из экспертов, «даже если государство полностью откажется от этого, что само по себе абсурдно, то компании, частный сектор самостоятельно смогут что-то изменить, добровольно участвуя в этом процессе. Что меня встревожило, так это то, что слишком много молодежи покидает нашу страну. Нужна концепция сохранения рабочей силы здесь, в стране, потому что только так сможете выйти на лучшие позиции в мире. Хорошо было бы, чтобы хотя бы 30-40% студентов, получающих образование за рубежом, возвращались в страну и применяли здесь знания, полученные за границей».

Все участники встречи тепло отозвались о деятельности ТПП, например, Иван Артамонов, директор одного из предприятий, сказал, что если бы палата не делала бы того, что делается, то дела обстояли бы куда хуже, чем сейчас. С этим можно согласиться, по крайней мере, с той точки зрения, что только ТПП занимает активную позицию, и результаты ее работы заметны в сфере профессионального образования. Вполне возможно, что вскоре ситуация изменится, и мы сможем увидеть желаемые результаты.

Анна СТРУЦЭ

Компании должны участвовать в системе профессионального обучения

Молдавская система среднего специального и высшего образования требует радикального реформирования, и на сегодняшний день никто не может этого отрицать. Как обычно, мы ждем, что государство предложит решения такой сложной проблемы. Но в данном случае реальный сектор экономики, особенно частный сектор, может и должен более активно участвовать в этом процессе.

На прошлой неделе в молдавской столице состоялась встреча бизнесменов – Национальный форум экономических агентов «Роль экономики в подготовке профессиональных кадров Республики Молдова». Конференция была организована Торгово-промышленной палатой (ТПП) при поддержке немецких партнеров, занятых в проекте GIZ. В течение одного дня работы форума обсуждался ряд проблем, связанных с недостатком профессионально обученных кадров в национальной экономике и состоянием системы профессионального обучения в Молдове.

Вопрос профессиональной квалификации сама по себе более серьезна, чем это кажется на первый взгляд. Экономические прогнозы говорят о том, что из-за быстрого старения населения к 2050 году рабочая сила в Молдове уменьшится более чем на 25%. Экономический рост должен происходить в том числе и за счет повышения квалификации рабочей силы. Это вынуждает провести радикальные изменения процесса профессионального обучения молодых граждан Молдовы. ТПП уже на протяжении ряда лет осуществляет ряд мер и проектов, направленных на изменения в системе среднего специального образования, а также изменения менталитета тех, кто участвует в этом трудном процессе. Изменения необходимо провести, так как нынешняя система профессиональной подготовки доказала свою неэффективность и неспособность подготовливать профессионалов, чей труд пользовался бы спросом на рынке труда.

Присутствовавшие на встрече предприниматели выступили с жесткой критикой профессионального обучения – как среднего, так и высшего. Алла Тубарь, глава службы

экономического анализа Международного Кишиневского аэропорта отметила, что «образование превратилось в доходный бизнес, машину по производству денег. Сейчас тратятся огромные суммы на обучение студентов, которые сразу после выпуска приходят на работу, владея лишь иностранным языком, но не имеющие понятия об экономике, хотя и закончили ASEM. Они не знают об элементарных процессах, происходящих в экономике, не говоря уже о глубоком анализе, поэтому возникает законный вопрос: кто следит за процессом обучения?». Докладчик от министерства труда, социальной защиты и семьи Нина Пунга (начальник управления развития человеческих ресурсов и политики занятости), как бы извиняясь, заметила, что в министерстве разработкой планов поступления в учебные заведения, ответственные за ежегодные прогнозы по рынку труда, занимаются всего 6 человек. В министерстве образования примерно такая же ситуация. В итоге – имеем то, что имеем.

Внедрение двойной системы образования по немецкому образцу сталкивается с определенным сопротивлением как со стороны государственных учреждений, так и со стороны деловой среды. Отношение последних можно описать так: это слишком хорошо, чтобы быть правдой. На различных уровнях различными путями внедряются элементы двойной системы профессионального образования, однако в специфической для Молдовы манере. Павел Аксенти, предприниматель и заместитель ассоциации патронатов легкой промышленности, отрасли, в которой занято свыше 20 тыс. людей, сказал, что «можно приветствовать применение некоторых элементов немецкой двойной системы. Министерство образования придерживается

который начался 2 года, и может замедлить падение кредитной деятельности, которое уже сейчас заметно и которое может усилиться на фоне обострения мировой экономической ситуации.

К тому же, ослабление денежной политики обуславливает практически пропорционально: (1) снижение процентных ставок, по которым правительство занимает на внутреннем рынке посредством государственных ценных бумаг, (2) снижение расходов НБМ по осуществлению операций стерилизации избыточной ликвидности в банковской системе.

Все же, самыми значимыми аспектами решения НБМ не связаны с его последствиями, а скорее, оно означает серьезное макроэкономическое изменение на региональном и национальном уровнях. Хотя темпы роста молдавской экономики по-прежнему высоки, уже появляются первые сигналы охлаждения роста. Впервые за последние 20 месяцев объем новых кредитов снизился на 0,6% по состоянию на конец октября, что стало определенным ответом банков и реального сектора на рост неопределенности и рисков в регионе. Кроме того, постоянно замедляется объем денег в обороте, так же, как и обороты оптовой и розничной торговли, что отражает падение потребительского спроса. Возможное ухудшение внешней экономической ситуации может расширить все указанные процессы, особенно в результате уменьшения объемов денежных переводов из-за рубежа и объемов экспорта. Поэтому НБМ пытается подготовить экономику к новым макроэкономическим препятствиям, и в последующие месяцы можно ожидать продолжения процесса постепенного снижения ставки рефинансирования.

Автор проекта еврозоны: идея с самого начала была провальной

При введении валюты министры финансов ЕС просто предпочли закрыть глаза на проблемы, признался Жак Делор.

Проект введения единой европейской валюты был обречен на провал с самого начала, признался автор проекта еврозоны бывший председатель Еврокомиссии Жак Делор. В интервью газете The Daily Telegraph он заявил, что нынешнее поколение лидеров стран Старого Света делает «слишком мало» для поддержки евро.

По словам 86-летнего французского политика, к долговому кризису привели ошибки, допущенные при введении единой валюты. Теперь же сложившаяся ситуация ставит под угрозу не только всю Европу, но и основные западные демократические ценности.

Делор заявил, что политики, принимавшие решение о введении евро, предпочли закрыть глаза на фундаментальные слабости и дисбаланс некоторых экономик блока. «Министры финансов не желали видеть тех неприятных вещей, с которыми им пришлось бы разбираться», – сказал Делор.

Экс-председатель Еврокомиссии добавил, что единая валюта была введена без сильного центрального органа управления, который остановил бы приближающиеся к дефолтам страны. По его мнению, одной из главных причин кризиса

стало бездействие. «Теперь, когда чрезмерные заимствования таких стран, как Греция и Италия, подвели Европу к краю пропасти, все страны региона должны разделить вину. Каждый должен поступать по совести», – заявил он.

Жак Делор являлся 8-м председателем Еврокомиссии. На данном посту он находился в течение десяти лет – с 1985 по 1995 годы. Разработанная под его руководством в 1985 году «Программа 1992» позволила ЕС приступить к созданию единого внутреннего рынка. Знаменитый План Делора позволил европейцам приступить к решению задачи исторического масштаба – введения единой европейской валюты.

В настоящий момент он является президентом ассоциации «Наша Европа» и президентом Международной комиссии ЮНЕСКО по проблемам образования в ХХI веке.

Накануне канцлер ФРГ Ангела Меркель сравнила антикризисную борьбу в Европе с марафонским бегом и предупредила, что на преодоление кризиса уйдут годы, и для этого необходимо провести жесткую фискальную унификацию стран еврозоны. Президент Франции Николя Саркози со своей стороны призвал всех посмотреть правде в глаза: кризис действительно может уничтожить единую Европу.

Франция и Германия инициирует подписание нового договора ЕС

Франция и Германия договорились о принятии новых мер, направленных на осуществление структурных преобразований в Европе, сообщил в понедельник президент Франции Николя Саркози после встречи с канцлером Германии Ангелой Меркель.

По словам Саркози, эти меры предусматривают заключение нового основополагающего договора для 27 стран ЕС или для 17 стран еврозоны и государств, которые захотят присоединиться к договору.

«Нам необходимы структурные изменения, договорные изменения», – заявила в свою очередь Меркель. По ее словам, «в рамках существующих договоров эти изменения провести невозможно».

Саркози отметил, что предложения Франции и Германии будут направлены председателю Европейского совета Херману ван Ромпею в среду.

Одной из мер, предложенных Саркози и Меркель, является автоматическое применение санкций против стран с высоким дефицитом госбюджета. «Мы выступаем за автоматические санкции в случае несоблюдения правила, согласно которому дефицит бюджета должен быть не боль-

ше 3% ВВП», – сказал Саркози.

Франция и Германия призывают принять «усиленное и гармонизированное золотое правило» (законодательное закрепление обязательств по сокращению дефицита) в Европе, чтобы конституционные суды каждой из стран могли контролировать возвращение к сбалансированности бюджетов.

«Германия и Франция полностью согласны в том, что евробонды ни в коем случае не являются решением кризиса», – также отметил Саркози.

Страны также выступают за то, чтобы встречи глав государств и правительства европейских стран, своего рода экономическое правительство зоны евро, проводились «ежемесячно, пока длится кризис». По словам Саркози, эти ежемесячные заседания должны иметь четкую повестку дня.

Лидеры Франции и Германии провели встречу в понедельник, чтобы подготовиться к саммиту европейских стран, который пройдет в Брюсселе 8-9 декабря.

В ЯПОНИИ ПРОИЗОШЛО САМОЕ ДОРОГОЕ ДТП В МИРЕ

Стоимость разбитых машин перевалила за 12 миллионов долларов.

Авария, которая претендует на попадание в книгу рекордов, произошла в Японии на трассе между регионом Хиросима и Кюсю. На скоростном участке дороги столкнулись 14 элитных автомобилей, в том числе восемь Ferrari (каждая стоимостью 700 тыс. долларов), три Mercedes (200 тыс. долларов), один Lamborghini (900 тыс. долларов). Из менее дорогих авто в ДТП поучаствовали Nissan Skyline и Toyota

Prius. По данным полиции, пострадали 10 водителей, с разными травмами их госпитализировали. Большинство супермашин восстановлению не подлежат.

Пока спасатели разбирали завалы из обломков и отмывали шоссе от масляных пятен, автострада в течение шести часов была заблокирована. Как в одном месте могло оказаться такое количество спорткаров, в местной полиции пока не говорят. Предположительно местный клуб уличных гонок организовал на этом участке дороги свои соревнования. По словам свидетелей, в старте участвовали два десятка элитных машин, 11 из которых превратились в груду металлома.

Страницу подготовила Ольга ГОРЧАК

Страны Латинской Америки и Карибского бассейна объединились

На прошедших выходных в Каракасе было официально объявлено о создании Сообщества стран Латинской Америки и Карибского бассейна (CELAC). В новый союз вошли все 33 страны Западного полушария, за исключением США и Канады. Президент Чили Себастьян Пиньера, который стал первым председателем блока, заявил, что союз является площадкой для усиления регионального сотрудничества, несмотря на политические разногласия. CELAC проведет свой следующий саммит в Сантьяго.

Лидеры региона обязались установить более тесные связи для защиты своих экономик от финансового кризиса. Президент Колумбии Хуан Мануэль Сантос заявил, что регион имеет огромный потенциал, в то время как «ураган – это удар со стороны так называемых промышленно развитых стран». Участники встречи подчеркнули, что надеются переждать неспокойные времена, повышая устойчивость местной промышленности и увеличивая объемы торговли в регионе.

Глава Венесуэлы Уго Чавес и некоторые из его союзников называют новый блок инструментом для снижения влияния США в регионе. Чавес и его эквадорский коллега Рафаэль Корреа заявили, что они надеются, что в конечном итоге блок заменит вашингтонскую Организацию американских государств. В отличие от ОАГ, в новую группу будет входить Куба в качестве полноправного члена. По словам Чавеса, создание блока знаменует конец господству США, и надо навсегда отказаться от доктрины Монро.

ЕС ограничивает влияние крупных аудиторских фирм

Еврокомиссия решила радикально ограничить влияние четырех крупных аудиторских фирм – KPMG, PWC, Ernst & Young и Deloitte. Во избежание конфликта интересов им будет предписано разделять услуги по аудиту и консалтингу.

Евросоюз намерен покончить с господством четырех крупнейших аудиторских фирм – KPMG, PriceWaterhouseCoopers (PWC), Ernst & Young и Deloitte – на рынке, сообщает агентство AFP. Как заявил в среду, 30 ноября, в Брюсселе комиссар ЕС по внутренней торговле Мишель Барнье, финансовый кризис показал, что качество аудитов оставляет желать лучшего, многолетнее сотрудничество между крупными фирмами и одним и тем же аудитором порождает конфликты интересов, поэтому необходимо восстановить доверие к финансовой отчетности компаний.

Еврокомиссия предлагает обязать ведущие аудиторские фирмы разделять их услуги по аудиту и консалтингу. Предприятиям запретят иметь дело с одним и тем же аудитором больше шести лет. Если отчетность предприятия проверяют сразу два аудитора, этот срок можно будет продлить до девяти лет. Этими мерами Евросоюз надеется побудить компании заключать договоры сразу с двумя аудиторами, чтобы увеличить шансы мелких конкурентов на получение аудиторского подряда, поясняет агентство Reuters.

KPMG, PriceWaterhouseCoopers, Ernst & Young и Deloitte проверяют финансовую отчетность практически всех крупных концернов в мире. В некоторых странах ЕС на рынке господствует даже только одна из этих фирм. Крупные аудиторские компании попали под огонь критики во время финансового кризиса: они проверяли многие банки, которые вскоре после этого пришлось с помощью денег налогоплательщиков спасать от банкротства. Так, к примеру, аудиторы Ernst & Young провели проверку американского банка Lehman Brothers.

American Airlines запускает процедуру банкротства

Одна из крупнейших авиакомпаний США – American Airlines (Америкэн эйрлайнз) – начала процедуру банкротства, подав соответствующие документы о защите от кредиторов в федеральный суд южного округа Нью-Йорка. Основной причиной для такого шага стало снижение прибыли компании, рост расходов на топливные закупки и более значительные, чем у конкурентов, расходы на заработную плату и социальные выплаты сотрудникам.

«Америкэн эйрлайнз», совершающая в среднем 3 тыс. рейсов ежедневно, поспешила заверить своих клиентов в том, что на графике полетов, в том числе международных, процедура банкротства не скажется.

Кроме того, «Америкэн эйрлайнз» теперь предстоит составить бизнес-план по выходу из финансовых трудностей. Согласно документам, поступившим в нью-йоркский суд, на сегодняшний день компания имеет активов на сумму 24,72 млрд долларов при обязательствах в размере 29,55 млрд долларов. Скорее всего, считают специалисты, при реструктуризации практически неизбежно произойдет сокращение рабочих мест и заработной платы служащих, а также перестановки в руководстве компании.

Важную роль в нынешнем плачевном финансовом состоянии авиакомпании сыграл стремительный рост цен на авиационное топливо. По оценке «Америкэн эйрлайнз», ее расходы по этой статье в третьем квартале текущего года выросли на 40% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Помимо этого менеджменту компании никак не удается завершить многолетние переговоры с профсоюзом пилотов о снижении уровня зарплат и пенсионных выплат.

«Америкэн эйрлайнз» – последняя из крупнейших авиакомпаний США, подавших заявление о банкротстве и реструктуризации деятельности после терактов 2001 года, вызвавших кризис этой индустрии. В 2002 году к судебной процедуре защиты от кредиторов обращались «Ю-эс эйрлайнз», «Юнайтед эйрлайнз», в 2005 году – «Дельта» и «Нортваст».

«Америкэн эйрлайнз» сейчас является третьей по величине компанией на американском рынке авиаперевозок, она продолжает нести убытки, тогда как ее основные конкуренты на рынке смогли после реорганизации стать прибыльными.